

OB TEDNU POZARNE
VARNOSTI

Nesreča nikoli ne počiva

Teden požarne varnosti ve-
lja za vso državo, vendar ga
republike ali občine organizi-
rajo vsako leto v svojih me-
jah sporazumno z gasilskimi
organizacijami. Pomen tedna
požarne varnosti je v tem, da
seznanja občane, zlasti mladi-
no, s preventivno službo in
s celotno gasilsko organizaci-
jo s predavanji, filmi itd.
Vsako leto je vse več požar-
ov, a bi jih bilo gotovo pre-
cej manj, ko bi prebivalci bo-
lje poznali preventivo in zna-
li požare preprečiti. Preteklo
leto je bilo v naši občini osem
požarov, ki so jih zanetili
otroci, ki so se igrali z vžiga-
licami. Če bi starši to nevar-
no igranje bolj skrivali in bi
otroci ne mogli do nje, bi
preprečili marsikatero nesre-
čo. Vedno pogosteje izbruh-
nejo požari zaradi malomar-
nosti. Če gospodar hodi z od-
prto lučjo po krmo na ske-
denj, je to pravo izzivanje ne-
sreče, ki lahko povzroči mili-
jonsko škodo.

Z razvojem obrti v mestih
in na podeželju se veča tudi
požarna nevarnost, saj so ne-
katere delavnice tako slabo
opremljene, da je čudež, če
ne pride do požara. Veliko
nevarnosti predstavljajo tudi
garaže v stanovanjskih hišah
in kletih, ki so povezane z
drugimi stanovanjskimi pro-
stori. Če niso dobro zaprte,
kaj hitro lahko pride do za-
dušitve s plinom ali pa požar
zajame vso stavbo. V gara-
žah so shranjena goriva, mazi-
va in druge lahko vnetljive
tekočine, ki se že ob najmanj-
ši neprevidnosti vžgo — in
nesreča je tu.

Dimnikarska služba je v na-
ši občini slabo organizirana.
Dimnikarji opuščajo obrt, ker
je delo umazano in težko, pa
se raje zaposlujejo drugod.
Tudi zaradi tega se je nevar-
nost požarov močno poveča-
la.

Letos bodo praznovali gasil-
ci na našem območju več
jubilejev: GD Novo mesto
90-letnico, GD Dolenjske To-
plice in Sentjerneje pa 85-
letnico obstoja. Prav zato se
je novomeška občinska gasil-
ska zveza odločila, da bo le-
tos teden požarne varnosti od
12. do 18. septembra, ko tu-
di gasilska društva praznuje-
jo obletnice. Proslave bodo
povezane s številnimi tekmo-
vanji in drugimi prireditvami:
v Novem mestu bodo
tekmovali industrijske gasil-
ske čete, v Sentjerneju in
Dolenjskih Toplicah pa pode-
želska gasilska društva.

Upamo, da bodo v tednu
požarne varnosti razen gasil-
cev sodelovale tudi delovne
organizacije, mladina in vsi
občani, kajti le s skupnimi
napori bodo prireditve res
uspele!

VREME

OD 15. DO 25. SEPT.
Do 20. septembra ne-
stalno s pogostnimi pa-
davinami in ohladitva-
mi, zlasti okrog 20.
septembra. Padavine
spet 24. ali 25. septem-
bra. V ostalem lepo
vreme.
Dr V. M.

OB OTVORITVI ŠOLE V KOČEVJU

A trakt nove osnovne šole je odprt

Doslej so za gradnjo šole prispevali največ občani — B trakt bo dograjen
oktobra — Po dosedanem predlogu naj bi za dograditev C trakta prispevale
vse delovne organizacije — Občani so zelo zadovoljni z lepo in sodobno šolo

Preteklo nedeljo so v Ko-
čevju slavnostno odprli A
trakt nove šole, naslednji dan
pa je v njem že imelo pouk
v dveh izmenah 864 učencev
6., 7. in 8. razreda.

Na nedeljski slovesnosti je
govoril predsednik odbora za
gradnjo šole inž. Savo Vovk.
V govoru je predvsem pouda-
ril, da je bilo šolstvo v Ko-
čevju že v zelo težkem polo-
žaju. Število učencev se je
namreč od 1953 do 1965 pove-
čalo od 772 na 2093, medtem
ko je ostalo število učilnic v
glavni meri isto. Število učencev
pa bo še naraščalo, zato bi
bilo neizbežno uvesti v šolah
tudi tretjo izmeno.

Doslej je bilo za gradnjo
šole porabljenih 427 milijonov
S-din. Od tega je bilo poso-
jila 112 milijonov, prispevka
delovnih organizacij 31 milio-
nov, največ pa so zbrali ob-
čani v obliki krajevnega sa-
moprispevka, in sicer v dveh
letih kar 284 milijonov S-din.

A trakt šole je gotov, B
trakt bo dokončan prihodnji
mesec, za gradnjo C trakta in
s tem dokončanje šole pa je
potrebni še okoli 150 milio-
nov S-din.

Inž. Vovk se je ob zaključ-
ku govora zahvalil občanom,
občinski skupščini, republ-

ški skupščini in delovnim ter
družbenim organizacijam za
dosedanjo podporo pri grad-
nji šole.

Nato sta se zahvalila občan-
om in vsem za prispevke in
razumevanje pri gradnji šole
Tilka Kovačević, ravnateljica
šole, in učenka Mojca Škvarč;
na proslavi pa je govorila še
Marija Jemc, predstavnica
medobčinskega zavoda za pro-
svetnopedagoško službo Ljub-
ljana-Vič. Na proslavi so na-
stopili tudi učenci — pevci,

harmonikarji in recitatorji.
Slavnosti so se udeležili še:
predstavnika republiškega se-
kretariata za kulturo in pro-
sveto Franc Galič in Boris Li-
pužič, poslanec kulturnopro-
svetnega zbora zvezne skup-
ščine Boris Mikoš ter zastop-
niki občin Ribnica in Kočevje.

Ko je predsednik občinske
skupščine Drago Benčina pre-
rezal trak pri vstopu nove šole
in jo s tem odprl, so si
gostje in občani ogledali no-
ve prostore. J. PRIMC

Na slovesnosti ob otvoritvi šole v Kočevju je govoril predsednik odbora za
izgradnjo šole inž. Savo Vovk. Slovesnosti se je udeležilo več sto ljudi in gostov,
ki so si po proslavi ogledali tudi prostore. Notranjost šole je okrašena z več kipi
domaćina akademskega kiparja Staneta Jarma (Foto: J. Prime)

Otvoritev nove šole v nedeljo

Gradnja metliške osemletke
je zaključena. Včeraj je bil
tehnični prevzem stavbe, med-
tem ko bo v nedeljo, 18. sep-
tembra, dopoldne slavnostna
otvoritev šole. K slovesnosti,
na kateri bodo med drugim
s kulturnim programom na-
stopili domači šolarji, vabijo
vse občane.

Vihar je razkrival strehe

14. septembra ob 3.30 se je
na dobrniškem koncu v občini
Trebneje razvil pravcat
vihar, spremljan z nalivom
in točo. V smeri od Blatnega
klanca čez Lukovk in Dobr-
nič je odkrival strehe in v
posameznih krajih uničil ves
pridelek. Prizadeži so zlasti
vinogradi, sadovnjaki in aj-
dova žetev. Škode je za več
milijonov.

PRIPRAVE NA PRAZNOVANJE V KOČEVJU IN OSILNICI

Proslava 25-letnice vstaje bo v Osilnici

Dan prej bodo proslavili občinski praznik v Kočevju — IX. brigada dobi do-
micil — Še zadnje vasi v okolici Osilnice bodo elektrificirane — Odkrili
bodo Jarmov spomenik

Pred kratkim je bil v Ko-
čevju sestanek odbora za
proslavo ob 25-letnici ustano-
vitve OF in vstaje slovenske-
ga naroda. Na njem so se
pogovorili o proslavi v Osil-
nici in o praznovanju občinske-
ga praznika.

Proslava 25-letnice ustano-
vitve OF in vstaje slovenske-
ga naroda bo 2. oktobra v
Osilnici. Odbor je predvidel,
naj bi program proslave ob-
segel predvsem improviziran
napad na Osilnico, slavnostni
govor domačina — narodnega
heroja Jožeta Ožbolta,
odkritje spomenika (delo do-
mačina — akademskega ki-

Predlagali so pobratenje

Pred kratkim se je mudila
v Ribnici na prijateljskem
obisku pri bivših borcih, ki
so bili med vojno v italijan-
skih partizanskih enotah, de-
legacija odporniškega giba-
nja iz kraja Arcevia, iz po-
krajine Ancona v Italiji. Biv-
ši partizani so se v Ribnici
dobro počutili. Ogledali so si
tudi več drugih naših krajev.
Pred povratkom so predlaga-
li, da bi se Arcevia in Ribni-
ca pobratili. Arcevia je kraj,
kjer so vsa povojna leta v
občinskih organih prevlado-
vali komunisti, občina pa je
izrazito levičarsko usmerje-
na. Oba kraja sta po številu
prebivalcev skoraj enaka. r

Srečanje bivših vojnih ujetnikov

Na pobudo komisije za biv-
še vojne ujetnike pri Zvezi
združenj borcev NOV Slove-
nije se bodo v Ljubljani v pri-
jaznem Mostecu ob Večni
poti prvokrat sešli bivši voj-
ni ujetniki, pripadniki nek-
danje jugoslovanske vojske

Mostec, Ljubljana-Siška
18. september 1966 —
PRVO REPUBLIKO SRE-
ČANJE BIVŠIH VOJNIH
UJETNIKOV. Vabljeni vsi
bivši vojni ujetniki iz nek-
danjih nemških in italijan-
skih ujetniških taborišč in
ostali borci in aktivisti
ZB NOV Slovenije!

in NOV Jugoslavije iz vseh
slovenskih krajev in iz vseh
nekdanjih ujetniških taborišč
v Hitlerjevi Nemčiji ter Mus-
solinjevi Italiji. Prvo tako
srečanje za nekdanje vojne
ujetnike bo vsekakor za-
nimivo, saj je bilo v vseh
ujetniških taboriščih pod fa-
šistično diktaturo več mili-
jonov zavezniških vojakov,
med njimi pa tudi blizu 20
tisoč Slovencev. Naši ljudje
so v teh taboriščih strada-
li, morali so brezplačno de-
lati za sovražnika, prenašali
so sramotnja in ponižanja,
bolezni in šikane, številna za-
vezniška bombardiranja, pa
tudi zapore in mučenja. Pro-
ti koncu vojne je prišlo v
nemška ujetniška taborišča v
Hitlerjevi Nemčiji in na Nor-
veškem tudi nekaj sto tisoč
pripadnikov NOV in PO Ju-
goslavije, medtem ko so v
prvih vojnih letih okupator-
ji ujetne partizane pobijali že
na bojišču ali v svojih post-
ojankah. Vsega skupaj je
bilo samo v nemškem voj-
nem ujetništvu nekaj nad
pol milijona Jugoslovancev.
Zborovanje je bilo zato tudi
nekaj novega za vso našo ja-
vnost.

Zborovanje se bo začelo ob
10. uri. Na sporedu bo
zbor bivših vojnih ujetnikov
s predajo raporta predstav-

Pešec umrl še istega dne

V novomeški bolnišnici je 5.
septembra okoli 18. ure umrl 64-
letni Anton Ilar iz Potovrha za
poškodbami, ki jih je dobil pri
prometni nesreči istega dne ob
14. uri pri kandiljskem mostu v
Novem mestu. Ilarja je podri mo-
pedist Alojz Janežič iz Novega
mesta, ko je prekal cesto,

»Labodova« mala modna revija

Ogledalo si jo je okoli 200 ljudi, med njimi šte-
vilni domači in tuji poslovni partnerji

V sredo dopoldne, 7. sep-
tembra, je novomeška tovar-
na perila LABOD pokazala
svoje nove prostore in proiz-
vodnjo tudi številnim pred-
stavnikom delovnih organiza-
cij, s katerimi trguje. Proiz-
vajalcem tkanin in embalaže,
dobaviteljem in kupcem ter
izvoznim in drugim sodelav-
cem, ki so se okoli 10. ure
zbrali v veliki tovarniški
dvorani v Ločni, sta sprego-
vorila predsednik delavskega
sveta Jože Muhič in direktor
Zdravko Petan.

Tovariš Petan je navzočim
opisal razvoj novomeške to-
varne perila od začetka do

danes, ko prištevamo LABOD
že med večje tovarne ne le
v novomeški občini, temveč
tudi v jugoslovanskem obse-
gu. Pomembno je zlasti to,
je poudaril direktor Petan,
da gospodarska reforma LA-
BODU ni zastavila večjih ne-
rešljivih problemov in da la-
hko skoraj nemoteno razvija
svojo dejavnost in sodelova-
nje s poslovnimi partnerji
ter izvaža, kolikor mu dovo-
ljujejo njegove lastne, mož-
nosti.

Manekeni, sicer tovarniški
uslužbenci in delavci, so za-
tem pokazali vrsto najnovej-
ših modelov srajc za jesen
in zimo, deških srajc in pi-
žam. Na mali modni reviji
so prikazali vsega 32 mode-
lov, izdelanih pretežno iz
domaćih, deloma pa tudi iz
uvoženih tkanin. Navzočim so
bili modni izdelki novomeške
tovarne zelo všeč, nekateri
modeli pa so poželi še po-
sebnost odobravanje.

Na reviji, ki jo je vodil
Mirko Rupnik, so manekeni
pokazali predvsem vrsto mo-
ških športnih srajc in ele-
gantnih srajc z ovrtniki raz-
nih tipov in krojev, od kla-
sične do najmodernejše iz-
vedbe. Prikupno so izdelane
tudi deške srajce in pižame.
Nobenega dvoma ni, da bo-
do kroji vseč tudi potrošni-
kom in da bodo LABODOVE
izdelke radi kupovali.

Modele, prikazane v LA-
BODOVIH prostorih, si obli-
skovalci lahko ogledajo tudi
na jesenskem zagrebškem vs-
lešejmu, ki so ga odprli 8.
septembra.

Slovensko plavalno prvenstvo v Krškem

PK Celulozar iz Krškega bo
priredilo v nedeljo, 18. sep-
tembra, ob 9.30. in ob 16. uri
v olimpijskem plavalnem ba-
zenu republiško prvenstvo za
leto 1966 v plavanju za posa-
meznike. Tekmovali bodo vsi
slovenski klubi z najboljšimi
plavalci: Bled, Fužinar (Rav-
ne), Ilirija (Ljubljana), Jese-
nice, Koper, Ljubljana Nep-
tun (Celje), Radovljica, Ru-
dar (Trbovlje), Slavija (Vev-
če), Triglav (Kranj) in doma-
či Celulozar.

OBIŠČITE

prireditve ob jubileju no-
vomeškega prostovoljne-
ga gasilskega društva v
tem tednu!

Podprimo plemenite tež-
nje naših gasilcev z ude-
ležbo na njihovem viso-
kem jubileju!

Z zahvalo spremlja No-
vo mesto z vsemi svojimi
prebivalci požrtvovalno in
dolgoletno vztrajno napor-
no delo svojih gasilcev in
jih ob visokem društve-
nem jubileju pristrčno po-
zdravlja!

NOVI UPOKOJENCI socialnega zavarovanja

Od 1. januarja 1965 so pokojninsko in invalidsko zavarovani za 445 Ndin - 18-mesečne zaostanke bodo morali plačati do 30. junija 1967

Obvezno zdravstveno zavarovanje samostojnih obrtnikov in gostincev je bilo že 1. julija 1962, s pričetkom leta 1965 pa je začel veljati zakon o obveznem pokojninskem in invalidskem zavarovanju obrtnikov. 1. julija letos sta republiška Gospodarska zbornica in republiški Zavod za socialno zavarovanje sklenila medsebojno pogodbo, ki praktično uresničuje pokojninsko in invalidsko zavarovanje samostojnih gostincev in obrtnikov.

Po zakonu, ki je začel veljati 1. januarja lani, so bili pri socialnem zavarovanju obvezno invalidsko in pokojninsko zavarovani vsi zasebni obrtniki in gostinci, ki so vpisani v register obrtnih delavnic ali so drugače evidentirani.

Več obrtnikov je že skoraj 10 let pokojninsko zavarovanih pri skladu za vzajemno pomoč obrtnikov v Ljubljani. Pogodba daje možnost obrtnikom, da ostanejo še naprej pokojninsko zavarovani pri tem skladu. Obrtniki pa, ki so pri skladu že dosegli pokojnino in še niso prenehali opravljati dejavnosti ter so še vpisani v register, so po zakonu obvezno pokojninsko zavarovani pri socialnem zavarovanju, kateremu so dolžni plačevati tudi prispevek.

Izjemoma: prosta izbira osnove

Obrtniki in gostinci so za leti 1965 in 1966 pokojninsko in invalidsko zavarovani za 445 Ndin. Ta znesek je osnovna za odmero pokojninskih pravic in plačevanje prispevkov. Obrtniki z davčno osnovo nad 3.000 Ndin se lahko odločijo za pokojninsko osnovo 840 Ndin. Zasebniki, starejši od 55 let, in zasebnice, ki so dopolnile 50 let, katerim je obč. skupščina predpisala pavšalno davčno obveznost, se lahko (na lastno zahtevo) uvrste med zavarovance z davčno osnovo 345 Ndin. Kdor se odloči za tako osnovo, se kasneje ne more potegovati za višjo pokojninsko osnovo. Pismeno izjavo o tem, v katero »pokojninsko osnovo« želi biti uvrščen, mora obrtnik za leti

1965 in 1966 poslati Komunalnemu zavodu za socialno zavarovanje v Novem mestu do 4. novembra letos, drugače pa za vsako leto posebej do 31. marca.

18 zaostalih obrokov

Obrtniki in gostinci morajo torej zaostanke poravnati oziroma plačati prispevke za 18 mesecev. Tisti, ki imajo pokojninsko osnovo 345 Ndin, bodo morali plačati 1.105,35 Ndin (mesečni obrok 92,11 Ndin). Pri osnovi 445 Ndin je zaostanek 1.425,74 Ndin (obrok 18,81 Ndin) itd. Pogodba določa, da je treba zaostanke v enakih obrokih plačati do 30. junija 1967.

Za borce čas do 31. decembra 1966

Obrtnik in gostinec, ki imata pogoje za priznanje NOV, pa tega še nista uredila, morata vložiti zahtevek za priznanje najkasneje do 31. decembra letos pri občinski skupščini. Tisti, ki pred letom 1965 niso imeli priznane obrtne ali gostinske dejavnosti, lahko dosežejo pokojninsko osnovo 445 Ndin tako, da posamezne mesece kupijo in plačajo ustrezen prispevek.

Pred 1. 1. 1970 načeloma nihče v pokoj

Pravic iz pokojninskega zavarovanja obrtniki in gostinci pred 1. januarjem 1970 načeloma ne bodo mogli uveljavljati. Izjemoma to ne velja za zavarovance, starejše od 60 let, ki so vsaj 40 let delali v obrti, pa niso več sposobni za delo, ter za tiste, ki so se pri delu ponesrečili. Vsi ti bodo lahko uveljavili pravice iz invalidskega zavarovanja.

Milijonski prihranek

Cesto Brežice-Dobova je občinska skupščina Brežice utrdila z asfaltno prevleko v lastni režiji. S tem je prihranila precejšen znesek. Če bi prepustila vse delo podjetju, bi jo veljal kilometer cestišča blizu 200.000 Ndin. Ob sedanjem načinu pa stroški ne bodo presežili vsote 60.000 Ndin.

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

»Zločin v Stuttgartu je samo ena v vrsti terorističnih akcij, ki jih na ozemlju Zvezne republike Nemčije sistematično izvajajo zoper uradne jugoslovanske predstavnike in državljane in ki jih izvršujejo pripadniki raznih ekstremnih emigrantskih skupin.« Tako je rečeno v noti, ki jo je bila jugoslovanska vlada poslala vladi ZR Nemčije preko švedskega zunanjega ministrstva, ker z ZRN nimamo diplomatskih stikov.

Ceprav je bilo že od vsega začetka jasno, kdo so resnični morilci jugoslovanskega konzularnega predstavnika Save Milovanovića, so zahodnonemške oblasti zanikale, da bi imel umor politično ozadje. Naposled je bil minister za notranje zadeve Baden-Wurtenberga le prisiljen izjaviti, da bi »umor utegnil imeti politično ozadje«. Obtožil pa je Jugoslovane, da ne spoštujejo »gostoljubja« in da bodo proti njim uvedli policijske ukrepe. Zagrozil je celo, da bodo vse izgnali in v isti sapi dejal, da »emigrantov, ki so prosili za azil« pač ne morejo izgnati. Torej je čisto določno povedal, da jih bodo šteli tudi v prihodnje. Jugoslovani naj pač ne hodijo v Zahodno Nemčijo pa se jim ne bo nič zgodilo.

Take izjave uradnega zahodnonemškega predstavnika so spodbudile emigrante in njihove organizatorje k novim zločinom. Kmalu po umoru Save Milovanovića so prišle vesti o novih zločinih. V Frankfurtu so ubili jugoslovanskega delavca Stipana Medvidovića. Umor se je zgodil v čakalnici tamkajšnje železniške postaje in ne na peronu, kakor so skraja trdile zahodnonemške oblasti. Medvidovič

je nosil jugoslovansko značko na prsih. Približal se mu je eden izmed morilcev ter mu je strgal s prsi, drugi pa ga je zabodel z nožem v levo stran prsi. V splošni zmedbi so zločinci pobegnili in policija morilca še ni prijela, niti tistih, ki so pri umoru sodelovali. Očividci trdijo, da so bili najmanj štirje. Vodja te skupine pa je revolveraš Ursu Hrvoje iz Donjih Grujan pri Livnu in prav ta je dal

normalnih delovnih pogojev. Zahodnonemška vlada pa je to dolžna storiti ne le za novinarje, marveč za diplomatske predstavnike, in to po vseh veljavnih mednarodnih konvencijah.

Očitno gre za izrazito politiko pritiska zahodnonemške vlade na Jugoslavijo in jim emigrantske organizacije pridejo kar prav s svojo zločinsko dejavnostjo. Takšna politika pa priča, da so vse besede, kako bi Bonn rad izboljšal svoje odnose z deželami vzhodne Evrope, prazne, da jim v resnici ni do tega. In še to: ti zločini so v nasprotju z vso zahodnonemško zakonodajo in če to sami kršijo, pričujajo, da postaja demokracija v tej deželi le beseda na papirju in da je Hitlerjev duh še zelo močan v najvišjih zahodnonemških krogih. Jugoslavija je zanje izjema, saj samo jugoslovanskim žrtvam nacističnega nasilja iz časov druge svetovne vojne ne priznavajo odškodnine. Le za Jugoslovane ne veljajo zahodnonemški zakoni in so takorekoč brezpravni, če celo uradnim predstavnikom ne morejo zagotoviti življenja in jim priporočajo, naj si kupijo revolverje, da bi se branili sami.

In naposled: Jugoslavija je tista, ki se je pred petindvajsetimi leti najbrditeje uprla Hitlerjevi okupaciji na strani zaveznikov. Zdaj pa so njeni predstavniki izpostavljeni organiziranemu nasilju. Prav tako pa tudi jugoslovanski delavci, ki so na delu v tej deželi.

Vse to, kar se dandanes dogaja v Zahodni Nemčiji, ni nič drugega kot logična posledica politike pritiska, ki jo izvaja zahodnonemška vlada proti naši državi; kar obsoja ves demokratični svet.

Potuha zločincem

morilcu priložnost, da je Medvidovića zabodel.

V düsseldorfskem predmestju Methmann pa so zabodli jugoslovanskega delavca Dragutina Pejakića iz Beograda. K sreči rana ni bila smrtna, napadalcu pa so pobegnili ter jim policija »nikakor ne more priti na sled«.

Kako skrbi zahodnonemška vlada za varnost jugoslovanskih državljanov, priča tudi to, da je moral dopisnik zagrebškega »Vjesnika« zapustiti Bonn, ker mu oblasti niso mogle zagotoviti varnosti. Priporočili so mu, naj se izseli iz sedanjega stanovanja, naj nosi revolver in da bo policaj nenehno z njim. V takih razmerah novinar seveda ne more delati, zato ga je uredništvo odpoklicalo. Zveza novinarjev Jugoslavije pa je protestirala pri zahodnonemški vladi, ker tudi drugim jugoslovanskim novinarjem v Zahodni Nemčiji ne zagotove varnosti in ne omogočajo

O razvoju turizma v dolini Krke

Zaradi treh stvari »umira« slava Krka: zaradi onesnaževanja iz pritoka Radešice, zaradi odpadnih voda iz industrijskih podjetij in zdaj še zaradi divjega ribolova, ki se je najbolj razpasel med Dvorom in Žužemberkom - Starši so odgovorni za mladoletne otroke, ki znosijo domov na stotine kilogramov žlahtnih rib - Kdo bo vložil proti njim prvo odškodninsko tožbo?

Na zadnji seji izvršnega odbora obč. odbora SZDL v Novem mestu so razpravljali o nadaljnjem razvoju turizma v dolini Krke in o vsem, kar ovira razmah ribiškega turizma. Udeleženci so opozorili, da je treba hitreje in učinkoviteje ukrepati, posebno zato, ker naši turistično zanimivi reki grozi uničenje. Ob tem so mislili na onesnaževanje Krke iz Radešice in zaradi slabih čistilnih naprav nekaterih industrijskih objektov ter na zaskrbljujoči porast mladinskega divjega ribolova v najlep-

šem predelu Krke, to je pri Žužemberku.

Izvršni odbor meni, da je treba s pomočjo strokovnih institucij dokončno ugotoviti, od kod v resnici prihaja zamazana voda. Ukreniti je treba vse, da nam ne bo Krka začela umirati. Potrebno je zaostriži kontrolo nad odpadnimi vodami, ki prihajajo iz industrijskih obratov, da nam ne bo poginjal ribiški zarod. Končno je treba stopiti na prste mladoletnikom, ki so se »posvetili« že kar javnemu divjemu ribolovu, ter jih ostreje kaznovati. Sola, star-

ši in politične organizacije ne smejo tega pustiti vne- mar! Starši so odgovorni za dejanja svojih otrok, posebno takrat, če ti že bredejo v mladinsko prestopništvo. Izvršni odbor je sklenil, naj se te stvari čimprej uredijo.

S. DOKL

Bivši vojni ujetniki vemo, kaj je vojna in suženjstvo, zato se bomo vedno borili za mir in sodelovanje med narodi na podlagi enakopravnosti.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

■ VOLILNA BURKA V JUZ- NEM VIETNAMU — Preteklo nedeljo so bile v Južnem Vietnamu volitve. Udeležilo se jih je baje okrog štiri milijone volivcev, vpisanih volivcev pa je nekaj čez pet milijonov. Rezultati volitev do zdaj, ko to pisemo, še niso znani. V Washingtonu pa že razglajajo te volitve za »velikanski uspeh«. Kakšne so bile te volitve, si lahko v mislimo, saj so bile v senci več kot 300.000 ameriških bajonetov.

■ NOVA VLADA V ZAR — V ponedeljek je zaprilega nova vlada v ZAR. Njen predsednik je inženir Sidki Soliman.

■ ODCEPITEV KATANGE — V Katangi, eni izmed pokrajin leopoldovskega Kongo, so še vedno nemiri. Beli najemniki, ki jih je bil nekoč najel Combe, in katanški žandarji se zdaj pripravljajo na to, da bi oklicali neodvisnost te pokrajine, kar je bil Combe nekoč že storil in takrat se je začela kongoska tragedija. To svojo namero nameravajo uresničiti baje 15. septembra, kot to pišejo brazzavilski časopisi.

■ SPET »GEMINI« — V ZDA so izstrelili na pot okrog Zemlje novo vesoljsko ladjo »Gemini 11«. Ta se je že po treh krogih okrog Zemlje združila z ladjo brez posadke »Agena«, ki so jo bili izstrelili v vesolje malo prej. V ZDA razglajajo to za velik uspeh, ki naj pripomore k temu, da bi lahko reševali potnike, če bi se kakorkoli ponesrečili pri potovanju na Luno. V »Gemini 11« sta piloti Pet Conrad in Richard Gordon. »Gemini 11« naj bi ostala v vesolju tri dni.

■ ODLOŽENA KONFERENCA OAD — Vlada ZDA si je močno prizadevala, da bi se letos sklicali konferenco Organizacije ameriških držav. Poglavitna stvar, o kateri naj bi govorili, je preoblikovanje te organizacije v nekakšen latinskoameriški NATO, se pravi v vojaško zvezo. Nekaj vlad zlasti Čila, Kolumbije, Ekvadorja in Venezuele, pa temu nasprotuje in predlaga, naj bi na to konferenco povabili tudi predstavnike devetih mednarodnih organizacij, med njimi tudi svetovne konferenco za trgovino in razvoj. S tem hočejo postaviti gospodarske probleme v ospredje. Vse pa kaže, da konferenca letos ne bo, ker si v ZDA takega razvoja konferenca očitno ne žele.

■ VERWOERD UBIT — Pretekli terek so v poslopu južnoafriškega parlamenta ubili enega izmed najbolj razpitenih rasistov sedanjega časa — južnoafriškega premiera Hendricka Verwoerda. Atentator je po rodu Grik in je bil obločen v uniformo parlamentarnega kurirja. Atentator Dimitri Stafendas je med sejo pristopil k premieru ter ga nekajkrat zabodel z nožem.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

■ LETOSNJA ZETEV JE DALA REKORDNE PRIDELKE. Po statističnih podatkih smo letos pridelali 462.000 vagonov pšenice, torej več kot kdajkoli doslej. Letošnji pridelki so bili rekordni, saj smo pridelali povprečno 25,3 kvintala na hektar. To je 5 kvintalov več, kot smo pridelali v doslej najrodnejšem letu. Največje uspehe so dosegle družbene kmetijske organizacije, ki so po zaslugi dosledne uporabe sodobne agrotehnike in tehnologije pridelale povprečno 38,3 kvintala na hektar. To se pravi, da so družbene kmetijske organizacije, ki so imele zasejanih s pšenico 368.000 hektarjev, pridelale okoli 140.000 vagonov pšenice. Ali bolje: družbeni sektor kmetijstva je na eni petini vseh površin pridelal eno tretjino vse pšenice. To je nedvomno uspeh, ki ga ne gre zanikati. Se večji je delež družbenega sektorja pri tržnih presežkih, ki gredo za preskrbo mestnega in industrijskega, torej nekmečkega prebivalstva. Na svojih 15 odstotkov obdelovalne zemlje daje družbeni sektor 70 odstotkov tržnih viškov osnovnih kmetijskih pridelkov, kot so pšenica, meso, mleko itd.

■ TITO NOVINARJEM O VELESEJMU. Predsednik Tito je v pogovoru z novinarji po ogledu letošnjega zagrebškega velesejma izrekel priznanje uspešni organizaciji. Potem je govoril o tem, da velesejem izpričuje velik napredek v tehničnem razvoju naše dežele. Tehnika se stalno izpopolnjuje in čedalje bolj nadomešča človeško delo.

Tovariš Tito je govoril o tem, da še zmeraj ni dovolj dobre volje za kooperacijo in specializacijo med podjetji. Vsak hoče delati svoje, čeprav na škodo drugega. Dotaknil se je tudi predelovalne industrije, ki jo bo treba modernizirati in rekonstruirati, pri čemer je treba upoštevati, da je šla v preteklosti njena amortizacija za nove investicije namesto za njeno obnavljanje.

■ PRIHODNJO POMLAD VOLITVE V SKUPŠČINO. Te dni sta se sešli obe komisiji pri glavnem odboru SZDL Slovenije — volilna in kandidacijska. Potem ko sta se

Letošnja bogata žetev

konstituirali, sta spregovorili tudi o pripravah na volitve v skupščino. Pri tem sta poudarili, da volitve ne bodo zgolj glasovanje za kandidate niti politična manifestacija. Razmišljati bo treba tudi o tem, kako hitreje razvijati samoupravni značaj skupščin. Na prvih sejah komisij so govorili tudi o naslednem uveljavljanju ustanovnega načela volilnega sistema in kadrovske politike.

■ TRI MEDNARODNE PRIREDITVE. Na Bledu je bilo v nedeljo končano II. svetovno prvenstvo v veslanju. Največ uspeha so pozele veslaške posadke DR Nemčije, ki so osvojile 3 zlate in 2 bronasti kolajni. Jugoslovanska reprezentanca je, žal, osvoji-

la samo eno bronasto kolajno. ● V Karlovcu je bilo III. tekmovanje gasilcev iz Evrope. Največ medalj so osvojile ekipe iz Avstrije, Zahodne Nemčije in Jugoslavije. ● V Ljubljani je bil XIV. kolokvij Ampere — mednarodno znanstveno zborovanje strokovnjakov za magnetno resonanco. Udeležilo se ga je 500 znanstvenikov iz 28 dežel. Naši znanstveniki in organizatorji so bili deležni velikega priznanja tujih strokovnjakov. — Svetovno prvenstvo v veslanju na Bledu in tekmovanje gasilcev v Karlovcu je počastil tudi predsednik Tito s svojo udeležbo.

■ O NOVI VLOGI ORGANOV NOTRANJIH ZADEV. Izvršni svet SR Slovenije je na svoji zednji seji obravnaval poročilo komisije za reorganizacijo službe notranjih zadev. Menil je, da mora varnost družbenega sistema temeljiti predvsem na pravicah in dolžnostih občanov, samoupravnih organih, utrjevanju zakonitosti, rednemu delu pravosodnih organov, na inšpekcijski službi itd.

■ ZBOR GREGORČICEVE BRIGADE. Na Vrsnem pod Krimom se je v nedeljo zbralo nad deset tisoč ljudi, da bi počastili spomin za ustanovitev Gregorčičeve brigade. Na zborovanju je govoril podpredsednik IS Beno Zupančič. Pesnikovo rojstno hišo je izročil javnosti pisatelj France Bevk. — V Ljubljani se je zbralo 200 nekdanjih internirancev, ki so protestirali zoper početje v ZR Nemčiji, kjer življenje naših ljudi ni več varno.

INIS: prehod na 42-urni delovni teden

V novomeški Industriji stekla so do konca avgusta proizvedli 1.795.017 m² stekla, preračunano na 2 mm, kar je 99,7 odstotka orientacijskega plana. Proizvodnja iz meseca v mesec narašča, čeprav še preizkušajo različne debeline. Večje težave so imeli le pretekli mesec, ko so pripravljali stroj za proizvodnjo dvomilimetrskega stekla. Zaradi premajhnih obratnih sredstev si ne morejo ustvariti dovolj velikih zalog, zlasti za zimo, ko je dobava surovin močno otežena. Količine surovin so skoraj vedno pod minimumom, včasih jih nimajo niti za nekaj dni naprej. Za tovarno, v kateri mora teči proizvodni proces neprekinjeno, je to zelo tvegano, saj bi morali v primeru, da bi samo ene izmed surovin zmanjkalo, ustaviti proizvodnjo za ves mesec.

Jugoslavija kljub novim steklarnam (v Novem mestu in v Lipiku) steklo še vedno uvažuje, predvsem dvomilimetrsko. Predvideno je, da se bo uvoz do konca leta povzpeli na 1.500.000 m². Na osnovi zbranih podatkov v Inisu pričakujejo, da je to zadnji uvoz okenskega stekla, ker bodo do konca leta povsem osvojili proizvodnjo. Čeprav že od junija kolektiv sumi vodi tovarno, mora poljska firma Cekop dokazati še nekatere asortimane.

Znudično za Inis je, da so v njem zaposleni večinoma mladi ljudje, od katerih jih je precej prvič na delovnem mestu. Kar 95 odstotkov je novincev v tej stroki, zato je pomembna naloga tovarne, da jih usposobi. 86 jih je bilo na praksi v Pančevu in na Poljskem, na petih tečajih pa si je 130 delavcev pridobilo

Ob vsaki spremembi naslova nam sporočite svoj stari in nov naslov!

naslov splošnega steklarskega delavca. Se ta mesec bodo začeli s tečaji za specializacijo. Pravilnik o delitvi dohodka je sestavljen tako, da je med delavci za izobraževanje veliko zanimanja. Zato so se v tovarni odločili za lasten izobraževalni center, saj imajo zaposlenih skoraj 400 ljudi. Med nalogami, ki si jih je kolektiv zastavil, je tudi ureditev in oprema prostorov za dokončno obdelavo stekla (kaljenje, brušenje in poliranje). Povečali bodo predvsem proizvodnjo dvomilimetrskega stekla, ki ga Jugoslavija največ uvažuje.

Slavko Sitar, direktor tovarne, je povedal, da glede tržišča ne pričakujejo nobenih težav, saj je povpraševanje po njihovih izdelkih zelo veliko. Poskusne pošiljke so poslali v ZDA, medtem ko je že sklenjena pogodba za izvoz v Libijo. Z zahodnonem-

skim izvoznim in uvoznim podjetjem se pogovarjajo o izvažanju stekla v Južno Ameriko. »Ko bomo povsem osvojili proizvodnjo, tudi z izvozom ne bomo imeli težav,« meni tovariš Sitar. Iz ZDA so dobili že dve ponudbi newyorške firme Singer, ki je pripravljena prispevati 50 odstotkov sredstev v dolarjih za preureditev nekaterih strojev.

S 1. oktobrom bodo v tovarni uvedli 42-urni delovni teden, kar bo produktivnost močno povečalo, saj je delo v tovarni zaradi visoke temperature zelo naporno (celo do 60 stopinj). Čeprav uporabljajo vsa znana zaščitna sredstva, je sorazmerno precej nesreč, ki pa so le lažjega značaja. Kljub skrajšanem delovnem času pa se bo število zaposlenih povečalo le za 25.

SLAVKO ŠPIHAL

Golid in steklenih strešnikov nimajo

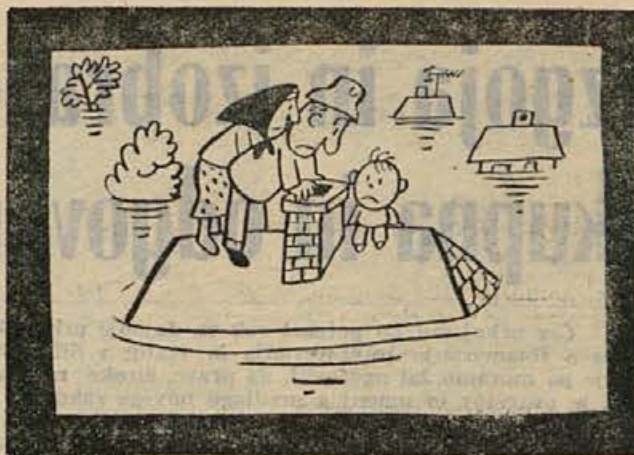
Pred nekaj dnevi je prišel k nam v uredništvo naš naročnik iz Mirne peč in potožil, da ne more dobiti v nobeni trgovini steklenih strešnikov, čeprav jih izdeluje steklarna v Hrastniku.

Prav tako ne morejo kupiti gospodinje golide, ki jih je, kot kaže, tovarna emajlirane posode v Celju prenehala izdelovati. Kmetovalke si sedaj pomagajo z drugimi, manj primernimi posodami. Klepar Zgajnar z Mirne je dejal, da bi začel izdelovati golide, vendar ne more dobiti primerne pločevine.

V Trnju bo farma

V obratu Kmetijsko-gozdarskega podjetja v Trnju, ki ga je prevzela brežiška zadruga, bo ta uredila kokošjo farmo. Prostore že preurejajo za nove namene.

V brežiški občini bo to drugi perutninarški obrat. Zadruga ima enega že v Mokričah in ta se je z vzrejo piščancev zelo uveljavila.

POPLAVA!

Pride voda, pride ogenj, pride plaz ali pa potres! Kdo bo potem še našel sveženjček jurjev, tako oč. ust pritrغانih...? Ob poplavi jih bo morda prineslo skozi dimnik na svetlo — ali pa tudi ne!

DENARJA ne shranjujte v starih nogavicah, škatlah in pod tramovi podstrešja! Danes, jutri in vedno naj vas spremlja

HRANILNA KNJIŽICA DOLENJSKE BANKE

IN HRANILNICE NOVO MESTO,

ki ima podružnico v **KRSKEM** in ekspozituro v **TREBNJEM** in v **METLIKI**

Ugodne obresti! Posebno namensko varčevanje za nakup, graditev in obnovo stanovanj!

DESETO REPUBLIKO TEKMOVANJE TRAKTORISTOV

Kočevje četrto, Novo mesto peto

Traktoristi iz Murske Sobotice, Maribora, Zalca, Kočevja, Novega mesta, Nove Gorice, Kranja in Ljubljane so se preteklo soboto in nedeljo pomerili za naslov republiškega prvaka na posestvu Agrokombinata Emone v bližini Komende. Tekmovalcem sta dali traktorje znani beograjski tovarni IMT in IMR. Zmagala je ekipa Emone iz Ljubljane z 866 točkami, sledijo pa: Zalec 789, Pomurka (Murska Sobotica) 744, Maribor, Kočevje, Novo mesto, No-

va Gorica in Kranj. Med posamezniki je dobil prvo nagrado Ivan Lučičnik iz Zalca (303 točke). Beograjski tovarni traktorjev sta za najboljšje pripravili lepe nagrade, svet ljudske tehnike pa jim je podelil priznanja. Ekipi Emone in Zalca bosta zastopali Slovenijo na zveznem tekmovanju v Veliki Kikindi.

Novomeško kmetijsko združenje so na tem tekmovanju zastopali Ivan Conja s posestva Draščič, Herman Horvat iz Zaloga in najmlajši traktorist na tekmovanju Janez Poklič s SKS Grm. Prav bi bilo, da bi poslej odbori ljudske tehnike in kmetijskih združenj v Dolenjskem posvetili tudi tej veliki kmetijski tehniki več pozornosti in da bi bili prihodnje leto bolj pripravljeni, čeprav smo z doseženimi rezultati lahko zadovoljni.

Z brežiškega sejma

V soboto, 10. septembra, so kmetje pripejali na tedenski prašičji sejem v Brežice 500 pujskov do tri tedne starosti in 30 starejših prašičev. Prvih je bilo prodanih 460, po 9,00 N-din kilogram žive teže, prašičev v starosti nad tri mesece pa 16 po ceni 6,00—6,50 N-din kilogram.

Nič posebnega na novomeškem sejmu

12. septembra je bil na novomeškem sejnišču običajni sejem za prašiče, vendar posebnosti ni bilo. Od 806 naprodaj pripravljenih pujskov so jih 633 prodali. Manjši so veljali 12.000 do 20.000 dinarjev, večji pa 21.000 do 32.000 dinarjev.

20 let INKOPA

Delovni kolektiv industrije kovinske opreme INKOP iz Kočevja je pred dnevi praznoval 20-letnico obstoja. Ob jubileju so prikazali razvoj delovne organizacije: v 20 letih je iz majhne obrtne delavnice nastal močan kolektiv z več kot 150 zaposlenimi, ki proizvajajo kovinsko opremo za domače in tuje tržišče. V prvem letošnjem polletju so izpolnili 51 odstotkov letošnjega plana, kar je dokaz, da uspešno izpolnjujejo proizvodne naloge.

PRIHODNJE LETO PODRAŽITEV BENCINA

Bencin dražji kot v sosednjih državah

Ceprav zvezni zavod za cene še ni dobil uradnega predloga za povečanje cen bencina, je povsem gotovo, da bodo to vrsto naftnih derivatov podražili. Po dvakratni odločitvi — prvič na zahtevo turistične zveze Jugoslavije, drugič po predlogu rafinerij, so odločili: bencin bodo podražili 1. januarja 1967.

Prihodnje leto naj bi stal liter bencina z 98 oktani (superior) 1,80 Ndin (sedaj 1,32) super s 93 oktani pa v prodaji na drobno 1,55 Ndin.

Po prvotni zamisli bi s povečanjem davčnih obveznosti zagotovili sredstva za razširitev in vzdrževanje cestnega omrežja. Rafinerije pa bi zdaj rade povečale proizvodno ceno. Pri litru zahtevajo 5 novih par za raziskave in obnavljanje rvidnega bogastva

in hkrati navajajo, da so v zahodnih državah rafinerijske cene nad našimi. Po drugi strani pa trgovinske organizacije sodijo, da so proizvodne cene naftnih derivatov za 50 odstotkov večje kot v vzhodnih državah, medtem ko so marže zelo nizke (od 15 do 19 novih par). Večino zahtevkov so ustrezni organi

takoj zavrnil, nastali pa so novi zapleti: predlagali so, naj bi ceno naftnih derivatov oblikovali z izhodiščem v rafinerijah (franko rafinerija), ne pa franko kupec kot doslej. Tako bi se tudi cene bencina sprostile, bile pa bi različne v posameznih krajih države, odvisno od oddaljenosti od rafinerije.

Dobre drevesnice pomenijo začetek obnove sadovnjakov. Drevesnica na Blanci — ena največjih v Sloveniji — je pripravila za letošnje jesen 70.000 mladih dreves, med njimi največ jablan. »Letos imamo 19 različnih sort jablan, največ jonatana in zlatega delišca, 9 sort brus, med katerimi prevladujeta viljamovka in kleržo, razen tega pa imamo tudi 12 sort breskev,« pravi drevesničarski mojster Anton Dobršek. Kot je v drevesnici potrebno redno škropljenje za zdravje sadik, tako je za njihovo rast potrebno redno obdelovanje med vrstami. Freza to delo hitro in dobro opravi. Delo z njo je prepuščeno Vinku Cizerlu, ki ga vidimo pri delu med enoletnimi okulanti (Foto: M. Legan)

Kmetijski nasveti

Kakšno je dobro kolobarjenje?

Če hočemo ohraniti rodovitnost zemlje in dosegati velike pridelke, moramo poznati vsaj osnovna pravila dobrega kolobarjenja posevkov. Zgodovinarji učijo, da so nekoč plodne ravnice v Mezopotamiji in Ameriki doživle opustošenje predvsem zaradi monokulture — stalnega sejanja iste kmetijske rastline.

Cela vrsta stvari vpliva na to, kako naj poljedelec kolobari. Pri tem ni mogoče pustiti v nemar zahtev in lastnosti rastlin. Nekatere zemlje boljajo, druge ji slabšajo sestavo; ene imajo globoke korenine, druge plitve; ene zahtevajo dušikovo gnojilo, druge spet ne itd.

Lakota je pri nas kosila v času, ko so naši predniki poznali samo žita: pšenico, proso in ajdo, predvsem tudi zaradi tega, ker niso mogli kolobariti. Tretjino vseh polj so morali pustiti neobdelanih — v trznini, da se je zemlja opomogla, kot so temu rekli. To je bil čas preložnega gospodarstva. Pred 200 leti smo dobili krompir, nekaj prej pa detelje in koruzo; lakota je postajala vse bolj redka, čeprav je prebivalstvo naraščalo. Prav te rastline se z žiti tako dobro ujemajo, da dajo dober kolobar. Ker ni več daleč do jesenske setve, pogledimo nekaj izkušenj pri kolobarjenju žit.

Ker je koruza akopavina, lahko v Vojvodini že celo vrsto let sejejo pšenico za koruzo. V naših razmerah, ko sejemmo detelje, pa sta domača detelja in lucerna najboljša predhodnica pšenici. Vendar pa se je treba bati premočne zemlje in se ne smemo gnojiti z dušikom. Če se koruza kmalu v jeseni umakne z njive, je dobra predhodnica. Pogosto sejemmo pšenico za krompirjem, kar pa ni najboljša, saj uči ljudska pamet: pšenica pravi v krompiriški: v uh me piši! Dobre predhodnice so še stročnice, oljna repica in ogrščica, kolikor jih kmetovalci še sejejo. Slabše pa so lan, travne deteljine, posebno pa žita in ovina.

Ozimni ječmen ima v krmnih mešanicih, ogrščici in repici najboljše predhodnice. Tudi deteljice je zelo dobro, vendar ga je treba pravi čas obrniti, da se zemlja dovolj sesede, kar dobro delajo šibkim ječmenovim koreninam, ki jim sesedanje in zima lahko naredijo precej škode. Če kje sejejo pivovarski ječmen, so zanj pesa, repa, listnat ohrov, koleraba ali kavija najboljše predhodnice.

Ceprav rž vse manj sejejo, ker potrebujejo vse manj škode za pokrivanje streh, naj vseeno povemo, da ima podobne zahteve kot pšenica, le da se zadovolji s slabšim mestom, ker da raje prednost pšenici. Čeprav sejemmo oves zgodaj pomladi, naj bo nekaj besedi tudi o njem. Imenujemo ga postržek med žitom, ker je dober tudi za najslabša zemljišča. Posebno se je obnesel kot prvi posevek na novini, to je zemlji, ki smo jo izrgali gozdu in ermovju. Vendar se tudi boljših ni v ne brani in posebno po krompirju zelo dobro uspeva.

KLOPOTEC

Vzgoja in izobraževanje - skupna in odgovorna skrb

Cez nekaj dni bo potekel rok za dajanje pripomb na Osnutek zakona predloga o financiranju izobraževanja in vzgoje v SR Sloveniji — tudi za naše področje pa moramo žal ugotoviti, da prave, široke razprave skoraj še ni bilo. Te dni je posvetov in mnenj o predlogu novega zakona v naših občinah več in prav zato bi nemara le kazalo, da bi republiški sekretariat za prosveto in kulturo podaljšal čas za te razprave vsaj za mesec dni. Na ta način bi lahko iz vseh občin dobili kvalitetne predloge prosvetnih in drugih javnih delavcev k predlogu oz. osnutku novega zakona — to pa je tudi glavni namen javnega obravnavanja tako pomembnega dokumenta.

Obrnili smo se na poslanca prosvetno kulturnega zbora skupščine SRS prof. Staneta Skalercja v Brežicah, da bi s tem v zvezi odgovoril na nekaj vprašanj našega uredništva. Danes in prihodnji četrtek bomo njegove odgovore v celoti objavili.

I.

Razprave o osnutku zakona o financiranju izobraževanja in vzgoje so bile na našem področju spričo časa dopustov precej okrajane, ponekod pa jih sploh nismo zasledili. Prosimo Te, da bi za naše bralce ponovil v zgoščenem pregledu bistvo osnutka novega republiškega zakona o financiranju izobraževanja in vzgoje.

Pojasnjevati zakonske osnutke ni lahka in hvaležna naloga. Posebej pa velja to še za osnutek zakona o financiranju izobraževanja in vzgoje, ki ima za posamezne člene zakona več variant, ki jih tudi v zgoščenem prikazu ne moremo obiti. Vsem pa nam je znano, da se ob sprejemanju zakonov ob vsakem zakonskem členu vnaprejšnje in zakonodajnih odborih in v skupščinskih zborih dolgotrajne in živahne diskusije, zato lahko pričakujemo, da bo tudi predloženi zakonski osnutek doživel še precej popravkov in sprememb. Prav pa je, da se z osnutkom tega pomembnega zakona, ki smo ga že dolgo pričakovali, pravočasno in temeljito seznanimo.

Osnutek našega republiškega zakona ima nalogo konkretizirati zadevni spomladski sprejeti zvezni zakon, ki v obrazložitvi pravi, »da novi sistem financiranja izobraževanja odpira perspektivo zato, da bi dosegli stabilno naraščanje sredstev za izobraževanje in s tem omogočili popolnejši razvoj samoupravljanja v izobraževalnih ustanovah«.

Poglaviti namen novega sistema financiranja izobraževanja je torej vsebovan v prizadevanjih, da bi zagotovili

družbene, zakonske in gmotne temelje za dosledno uveljavljanje samoupravljanja in delitve po delu — osnovnih načel naše družbe — tudi na tem področju družbenih dejavnosti.

Zato vsebuje novi zakon dve bistveni novosti. S svojimi določili želi doseči, da bi bila denarna sredstva za potrebe šolstva v bodoče zagotovljena iz samostojnih virov, ki bi se zbirali predvsem izven občinskih proračunov.

Druga novost zakonskega osnutka pa je v tem, da uvaja nove samoupravne organe — izobraževalne skupnosti. Z njimi naj se namreč uveljavlja in pogloblja sistem samoupravljanja na področju vzgoje in izobraževanja. Prva značilnost novega zakona je torej v tem, da želi zagotoviti stalne, samostojne vire denarnih sredstev za potrebe izobraževanja, druga pa v tem, da naj s temi sredstvi samostojno gospodarijo izobraževalne skupnosti. Obe novosti pa sta sprožili živahno razpravo, v kateri je zaslediti celo popolnoma nasprotujoča si mnenja.

Ko govori zakonski osnutek o avtonomnih sredstvih, ki naj bi se zbirala v skade za šolstvo izobraževal-

nih skupnosti izven občinskih proračunov, misli pri tem na določen procent prispevkov od osebnih dohodkov zaposlenih, na sredstva iz davka na kmetijske dejavnosti, od samostojnega opravljanja obrti in drugih gospodarskih dejavnosti in intelektualnih storitev. Važen vir samostojno zbranih sredstev bo predstavljal tudi določen odstotek občinskega davka od prometa blaga na drobno ter od plačil za storitve. Proti koncu letošnjega leta bodo občinske skupščine morale določiti, kolikšen odstotek od omenjenih davščin bodo namenile v sklade izobraževalnih skupnosti.

Kaže pa, da je predlagatelj osnutka zakona, republiški sekretariat za prosveto in kulturo, že pri izdelavi osnutka vedel, da sredstva iz avtonomnih virov ne bodo zadoščala potrebam šolstva, zato je predvidel, da morajo manjkajoča sredstva oskrbeti občine iz svojih proračunov v skladu z merili in po ključu, ki jih sporazumno sprejmejo izobraževalne skupnosti in skupščine prizadetih občin. S tem pa nastane problem, ki omaja predvidevanja in obljube zakona o avtonomnem zbiranju sredstev in o novih vidikih samoupravljanja v prosveti. Bistvo problema je v tem: sredstva iz obveznih, torej samostojnih virov ne bodo zadoščala v nobeni občini, zato se bodo izobraževalne skupnosti morale z občinskimi dogovarjati o ključu in merilih, po katerih naj jim občina zagotovi manjkajoča sredstva. Posledice tega so dobro znane že iz dosedanjih izkušenj. V osnutku zakona deklarirana stabilnost sredstev ob tem dejstvu ostane neizpolnjena, gmotno stanje izobraževalne dejavnosti bo odvisno od nenehnih pogajanj in pogodb, torej bodo osnove izobraževanja in vzgoje vse prej kot stabilne. Prosvetni delavci Slovenije bodo še vnaprej postavljeni pred dejstvo, da bodo v različnih krajih za enako delo različno nagrajeni, kar bo odvisno od vsakokratne gospodarske moči občine. Ravno ta neenakost pa je tisto, kar so prosvetni delavci želeli, da bi novi zakon odpravil. Prav tako kot s to rešitvijo niso zadovoljni prosvetni delavci, je ne odobravajo niti občinske skupščine, ki bi bile drugi partner v tej igri nenehnega medsebojnega pogodbenega dogovarjanja. Oboji bi rajši vedeli, koliko stane osnovna izobraževalna dejavnost v republiki, potem pa naj se skupnost odloči, da bo to dejavnost v celoti financirala iz stabilnih virov. Nenehna pogodbeno dogovarjanje nikakor ne morejo zagotoviti potrebne stabilnosti, pa tudi procesov samoupravljanja takšna nestabilnost ne more razviti.

(Konec prihodnjič)

»Lani je dobro šlo, kako bo pa letos, ne vemo,« so se odrezali tile trije, ki bodo letos sedeli v drugem razredu osnovne šole Katje Rupena v Novem mestu (Foto: Ivan Zoran)

NA OBISKU V RAVNATELJSTVU OSNOVNE ŠOLE

Stare težave vnovem šolskem letu

Na novomeški osnovni šoli še 3 oddelki več kakor lani — Tovarna učenosti dela celo v treh izmenah — Čez dva meseca bodo dobili šest novih prostorov, a ni denarja za opremo — Bodo res ostali prazni?

Pouk se je letos pričel s tremi razredi učencev več kot lani, tako da je osnovna šola z 48 oddelki že bolj podobna tovarni kot pa šoli. Pouk v toliko razredih zahteva delo v dveh, v prvih razredih celo v treh izmenah.

Pretehtali so vse možnosti, da bi višji razredi imeli samo dopoldanski pouk, a to zaradi tesnih prostorov nikakor ni mogoče. Učenci višjih razredov bi morali sedeti v klopih prvošolčkov. To seveda ne gre. Zaradi tega bo tudi letos pouk na šoli za učence vseh razredov en teden dopoldne, drugi teden popoldne.

Kakor sta povedali ravnateljica Šole Nada Gostič in njena pomočnica Majda Jereb,

bo šola po izselitvi srednje ekonomske šole v lastno novo stavbo dobila 6 prostorov. Vprašanje pa je, če jih bodo lahko uporabljali, ker nimajo denarja za opremo. V načrtu imajo, da bi tri prostore porabili za učilnice, razen tega bi uredili šolsko knjižnico, povečali zbornico in uredili prostor za govorilne ure ter v enem prostoru uvedli kabinetni pouk za kemijo.

Razen s prostori ima šola tudi kadrovske težave, ker je premalo strokovnjakov za predmetni pouk. Objavili so več razpisov, a se nanje nihče ni javil. Zakaj? Ker šola ne more nuditi stanovanj učiteljem.

Letos so uvedli novost še v

lastni varstveni ustanovi. Varstvo skušajo organizirati tako, da bi bili v eni izmeni zajeti tudi vsi učenci iste šolske izmene. Tako bodo lažje v varstvu poučevali. Vse učence prvih razredov pa bo v varstvu pripravljala na šolo ena tovarišica.

Nazadnje nas je zanimalo še, kako daleč so priprave na gradnjo nove osnovne šole, ki je predvidena v družbenem planu.

Tovarišica ravnateljica je povedala: »Konkretnih pogojev o gradnji nujno potrebne osnovne šole v Novem mestu doslej še ni bilo, za novo šolo tudi še ni načrtov. Pač pa je res, da je gradnja predvidena v družbenem planu razvoja občine do leta 1970.«

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA NOTRANJE ZADEVE SR SLOVENIJE

razpisuje NATEČAJ za izpolnitev delovnih mest v milici

POGOJI ZA SPREJEM

Natečaja se lahko udeleži vsak moški državljan SFRJ, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

a) splošni pogoji:

- da je odslužil vojaški rok v JLA,
- da ni star nad 25 let,
- da je uspešno končal popolno osnovno (osemletno) šolo,
- da ni v kazenskem postopku;

b) posebni pogoji:

- da ni kaznovan za katero od dejanj iz 1. in 2. odstavka 71. člena temeljnega zakona o službi notranjih zadev,
- da je telesno in duševno zdrav,
- da obvlada slovenski jezik.

POGOJI ZA UDELEŽBO PRI NATEČAJU

Kandidati, ki se želijo udeležiti natečaja, predložijo najbližji postaji milice prošnjo, kolkovano s kolkom za 0,50 Ndin. Prošnjo priložijo tudi lastnoročno napisan življenjepis in spričevalo o uspešno končani popolni osnovni (osemletni) šoli.

Vsak kandidat bo pred sprejemom v službo zdravniško pregledan, preizkušene bodo njegove psihološke in telesne sposobnosti in opraviti mora izpit iz slovenskega jezika, matematike, zemljepisa sveta in SFRJ.

Podrobnejša navodila o natečaju, o pogojih za sprejem, kakor tudi o pravicah, ki jih imajo delavci milice iz delovnega razmerja in socialnega zavarovanja, lahko dobe kandidati na vsaki postaji milice v SR Sloveniji.

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA NOTRANJE ZADEVE

Kinematografi na Kočevskem v težavah

Posvetovanje o kinematografiji v kočevski občini je pokazalo, da so posamezni kinematografi prišli v težaven položaj, predvsem zaradi povečanih odkupnih cen za filme in zastarelih projektorjev. Zaradi tega ne predvaja filmov v Osilnici in Predgradu. Težave ima tudi potujoči kino, ki redno predvaja filme v 12 krajih. Da bi dosegli boljše uspehe, so menili, da bi moralo nabavljati filme le eno podjetje, ki bi jih potem posredovalo drugim, in urediti nove naprave. V bodoče naj bi kinematografi dobili več družbene pomoči, morda tudi del sredstev iz republiškega sklada za pospeševanje kulturne dejavnosti. Treba je upoštevati, da kinematografska mreža v kočevski občini dela v težjih pogojih zaradi oddaljenosti in majhne naseljenosti.

Se posebej obojamo ameriško širjenje vojnega spopada v Vietnamu, ki grozi svetovnemu miru. Obojamo tudi kitajsko nepravilnost in bojevitost, ki sta le voda na mlin ameriškim imperia- listom in prav tako ogrožata svetovni mir.

Ne gre zgolj za denar!

»Naj takoj poudarim, da pri novem zakonu ne gre zgolj za vprašanje denarja. Če bi hoteli nameniti samo nekaj več sredstev za izobraževanje, potem bržkone ne bi bilo potrebno sprejemati nov zakon in nov sistem. Pri tem zakonu gre torej za več gre za opuščanje dosedanjega proračunskega sistema financiranja šolstva in za uvajanje avtonomnih, trdnjših virov, za krepitev samoupravljanja in za ustvarjanje pogojev, da se dohodek oblikuje in deli po uspehu. Gre skratka za postavljanje delovnih organizacij s področja izobraževanja v nov družbeno-ekonomski položaj, samostojen in enakopraven z drugimi delovnimi organizacijami.

Na tem področju uvajamo s predvidenim zakonom nov mehanizem samoupravljanja — izobraževalne skupnosti. Pri teh skupnostih se bodo združevala sredstva, namenjena za izobraževanje, z njimi bodo upravljali predstavniki izobraževalnih in vzgojnih zavodov, gospodarstva in družbenih služb, družbeno-političnih skupnosti in drugi. Izobraževalne skupnosti pa bodo imele tudi prvenstveno skrb za razvoj vsega izobraževanja in vzgoje na svojem področju.

Kar zadeva sama sredstva, bržčas ne bo mogoče pričakovati takoj v prihodnjem letu bistvenega novega povečanja. Pač pa zakon ustvarja temelje za takšno povečanje v prihodnjih letih. S tem ko se glavni vir dohodkov za izobraževanje veže na osebnih dohodkih zaposlenih, lahko po predvidevanjih zveznega plana pričakujemo, da se bo delež izobraževanja pri delitvi narodnega dohodka v Jugoslaviji dvignil od dosedanjih 4,6 odstotka na 5,1 odstotka v letu 1970.«

TOMO MARTELANC, republiški sekretar za prosveto in kulturo (odlomek iz intervjuja za MLADINO).

Zaradi nejasnosti smo za podaljšane razprave

Tudi v novomeški občini poteka med prosvetnimi delavci živahna razprava o osnutku novega zakona o financiranju izobraževanja in vzgoje. V razpravi se je nabralo veliko pripomb naših prosvetarjev k osnutku zakona, s temi pripombami in stališči pa v tem sestavku seznanjamo širšo javnost

1. Pridružujemo se stališču, da je velika pomanjkljivost osnutka v tem, ker ne nudi števil, ki bi bile najboljše vodilo v razpravi. To dejstvo so prosvetni delavci sprejeli povsod z negotovanjem. Vsi tedaj je onemogočena tudi razprava o tem, kaj vse bi bilo treba financirati po novem zakonu.

Področje izobraževanja in vzgoje je zelo široko; zaradi bojazni, da ne bo denarja za osnovno dejavnost izobraževalnih zavodov, pa razprava ni mogla dovolj oceniti nekaterih naknadnih predlogov, naj bi po novem zakonu financirali tudi dejavnost delavskih univerz, vzgojne televizije in tako dalje.

V razpravi so predlagali, naj bi zavojlo pomanjkanja učil in učbenikov ustanovili v SRS zavod za učila in učbenike in ga vsaj deloma financirali iz virov po osnutku tega zakona.

2. Predlog o osnutku zakona bi bilo treba ponovno proučiti glede financiranja prevoza učencev v šole. Poiskati bi bilo treba zagotovila, ki bi izobraževalno skupnost ali občinsko skupščino prisilila skrbeti za prevoz učencev v osnovne šole.

3. Ker viri financiranja niso številčno določeni, menimo, da je težiti k čim manjšemu številu izobraževalnih skupnosti. Hkrati pa se zavedamo, da pomeni predlog po eni sami izobraževalni skupnosti v Sloveniji skrajnost. Ustanovitve ene same skupnosti je utemeljena z naslednjimi dejstvi: — Ustavno določilo, ki pravi, naj se vsak otrok v SRS šola pod enakimi pogoji, bi bilo na ta način najlažje uresničeno.

— Načelo samoupravljanja ne bi bilo kršeno, saj bi odtod, ki bi jih bilo treba določiti z zakonom, zagotavljali to samoupravo.

— Če nikakor ne bi bila mogoča ena sama izobraževalna skupnost v SRS, bi morali v zakonu natančno določiti vlogo izravnalnega sklada.

a) Določiti je treba, pri kakšnih razlikah v sredstvih med izobraževalnimi skupnostmi bi intervenciral izravnalni sklad;

b) kdaj, pod kakšnimi pogoji in koliko je izobraževalna skupnost dolžna prispevati v izravnalni sklad.

Če bi bila vloga izravnalnega sklada v zakonu točno določena, bi bilo manj razmišljanj in razprav o tem, koliko izobraževalnih skupnosti bi kazalo ustanoviti v SRS. To bi bilo dobro tudi zato, ker bi se v primeru ene izobraževalne skupnosti naše nacionalno šolstvo razvijalo po enotnih merilih in upoštevalo finančno zmogljivosti v Sloveniji. Če pa bi bilo več izobraževalnih skupnosti, se razvite občine najbrž ne bi zadrževale z nerazvitimi v eno izobraževalno skupnost, pač pa bi prišle do izobraževalnih skupnosti, ki bi jih po eni strani ustanovljale bogate, po drugi pa revne občine. Znano pa je, da z združevanjem dveh revnejših dobimo še večjega reveža...

c) V razpravah je slišati mnenje, da bi, upoštevaje posebno vlogo srednjega šolstva (njegova navezanost na proizvodnjo), moralo biti tudi to šolstvo povezano v republiški izobraževalni skupnosti.

4. V osnutku zakona je 11. člen utemeljen z zveznim zakonom, vendar pa obstajata dvom o relativnosti določila. Ta dvom je še posebej utemeljen v primerih, ko so občinsko vodstvo in vodstva družbenih organizacij odločno za uporabo dela sredstev za kadre delovnih organizacij za osnovno dejavnost šolstva, pa so delovne organizacije proti temu (v mislih imamo primer, ko komunalna skupnost nima na voljo dovolj denarja).

5. V zakonu je treba jasneje določiti vlogo izobraževalne skupnosti pri usmerjanju ekonomskega, pedagoškega in družbenega procesa učno-vzgojnega dela v izobraževalno-vzgojnem zavodu. Vprašujemo se: kako bo izobraževalna skupnost vplivala na programiranje kadrov v širšem smislu? Kako bo skrbela za investicije v šolstvu? Kako bo sodelovala pri organiziranju predšolskih ustanov in šolske mreže? Ta vprašanja so umestna toliko bolj, ker se je bati, da bi imele izobraževalne skupnosti preveč finančno vlogo. Razen tega je odprto tudi vprašanje povezave in sodelovanja med izobraževalno skupnostjo, zavodi za prosvetno-pedagoško službo in vzgojno-izobraževalnimi zavodi.

6. Če bo več izobraževalnih skupnosti v SRS, smo za to, da odločitev o tem, koliko jih naj bo in kje naj bodo, ne prepustimo posameznim družbenopolitičnim skupnostim, pač pa to določimo z zakonom.

7. Strinjamo se s predlogom iz 3. stavka 5. člena osnutka zakona, ki govori o prispevku od investicij. Predlagamo, naj zakon določi ustrezen odstotek.

8. Določiti je treba normative, po katerih naj izobraževalna skupnost financira in kontrolira učno-vzgojno dejavnost.

9. Čim več skrbi bo potrebno, da bi potekalo delovanje izobraževalnih skupnosti v času prehoda iz starega v novi sistem kar najbolj nemoteno. To pomeni, da je treba tem skupnostim pravočasno zagotoviti denar za januar 1967.

10. Ker še vedno niso na voljo številke in konkretni podatki, ki bi bili najboljše spodbuda za razpravo o osnutku novega zakona, so prosvetni delavci v novomeški občini mnenja, naj se razprava o osnutku podaljša do konca septembra 1966.

LUĐVIK KEBE
VELJKO TROHA

Prizor iz Kopitovega »Očka«, v katerem nastopajo Vinko Hrastelj, Duša Počkarjeva in Iva Zupančičeva

20. SEPTEMBRA NA NOVOMEŠKEM ODRU

Kopitov Uбоgi očka

Delo newyorškega avtorja bo uprizorila ljubljanska Drama

20. septembra ob 20. uri bo Drama Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane v Novem mestu gostovala s Kopitovo igro »Oh, očka, ubogi očka«.

Arthur Kopit, Američan iz New Yorka, kjer se je rodil leta 1937, je v pričujočem delu na šaljiv in fantastičen način prikazal zelo razširjen

strah pred nikoli zadovoljeno žensko (nimfomano), ki moškega simbolično pogoltne. Oblika in stil se skladata z dvojnostjo, ki izžareva iz mešanice nenavadnosti in romantičnosti. Izpovedano je skrajno dvomljivo stališče do ljubezni, romantičnosti in domačnosti ter do odnosa med materjo in sinom. Kopit je s to igro znova potrdil, da se mu hoče biti avtor drame absurda, torej take drame, ki je na zunaj smešna, pod površjem pa silno vznemirljiva. Devet njegovih iger so uprizorile razne akademске skupine. »Oh, očka, ubogi očka« je krstno predstavo doživela leta 1961 v Angliji. Ko so to delo igrali pred newyorškim občinstvom, je bilo dostojno sprejeto, le nekateri so dvomili o njegovi prepričljivosti, češ da je pisec v njem pokazal mladostno razuzdanost.

Kopitova igra je primerna, da si jo ogleda srednješolska mladina, ne pa tudi učenci osnovnih šol.

(Vstopnice lahko rezervirate osebno ali po telefonu na št. 21-210 pri Zavodu za kulturno dejavnost v Novem mestu.)

Delavska univerza v Krškem sprejela nov program

Delavska univerza v Krškem je sprejela nov izobraževalni program za sezono 1966/67. Obsega tri glavne dele: 1. družbenopolitično izobraževanje, 2. strokovno izobraževanje, 3. splošno izobraževanje. Za posamezne tečaje, predavanja in šole je zadovoljivo zanimanje. Posebno zanimanje je v gospodarskih organizacijah za seminarje za samoupravne organe v delovnih organizacijah in za vodstva sindikalnih podružnic, za šole za odrasle, za predavanja o kmetijstvu v obliki zelo uspešnih »Večerov na vas« in za potujoči kino. Prav posebno zanimanje je za tečaj krojenja za gospodinjke. Gospodinjke bodo lahko za 9.500 Sdin obiskovale 64-urni tečaj in se naučile okrog 30 krojev.

Zelo potrebni pa bi bili tečaj o pedagoško-antropološkem izobraževanju vodilnih kadrov v delovnih organizacijah, vendar je zanje manj interesa.

Predavanja bodo v popoldanskem in večernem času. Vpis traja do 20. septembra.

NEDELJSKO SLAVJE NA VRSNEM

Praznik najboljšega v človeku

Rojstno hišo pesnika Simona Gregorčiča na Vrsnem, preurejeno v spominski muzej, je izročil javnosti pisatelj France Bevk — O pomenu praznika je govoril podpredsednik IS SRS Beno Zupančič

»Naj ste šolarji ali študentje, delavci ali kmetje, šolniki ali umetniki, naj ste borci iz Gregorčičeve ali katerekoli druge naše brigade, naj ste stalni obiskovalci planinskega raja, naj ste doma od tod ali drugod, naj vam bo ta praznik praznik najboljšega v človeku. V tem ljudstvu, ki ni rodilo samo enega pevca, ki je rodilo Gregorčičevce in še mnoge druge puntarje, ki je rodilo ljudi, ki danes vsak dan grade svojo lepo deželo, da bi bila še lepša, da bi bila še bolj bogata, da bi bil človek v njej čim bolj človek.«

Te besede je podpredsednik izvršnega sveta SRS Beno Zupančič v svojem zaključnem govoru ob izročitvi Gregorčičeve rojstne hiše javnosti in ob zboru Gregorčičeve brigade na slovesnosti v počastitev 25-letnice vstaje namenil

Kreature Bratka Krefta v slovaškem prevodu

Bratislavská založba Diliza je natisnila v prevodu Vitasava Hečka dramo dr. Bratka Krefta »Kreature«. Znano je, da so to družbenokritično dramo leta 1935 uprizorili, ni pa mogla iziti vse do povojnih dni. Zanimivo je, da so Kreature uprizorili v Pragi že leta 1938. Slovaški prevod Kreftovih Kreature so uvrstili v najnovejšo serijo dramskih del svetovnih književnikov, kot so: Paolo Levi, Henry de Montherlant, Arthur Waskyn, Samuel Beckett, Carl Sternheim ider.

okoli 10.000 ljudem, ki so se v nedeljo dopoldne, 11. septembra, zbrali na Vrsnem, v rojstnem kraju pesnika Simona Gregorčiča.

Posvet o financiranju izobraževanja v Krškem

Zaradi uvajanja novega sistema delitve dohodka in financiranja na področju izobraževanja in vzgoje sta občinski odbor SZDL in občinski sindikalni svet iz Krškega 14. septembra sklical razširjen posvet o financiranju na omenjenih področjih.

Da bi se prizadeji pripravili na posvet, so bile razprave že dva meseca po šolskih kolektivih, na zavodu za prosvetno-pedagoško službo in svetu za šolstvo. Na teh razpravah so prispevali precej predlogov in pripomb glede posameznih izobraževalnih področij. Predvsem so ugotovili, da je zelo težko konkretno govoriti o financiranju, če ne vedo, koliko denarja bodo imeli na razpolago.

Vse predloge in pripombe z razprav in posveta bodo poslali republiškemu sekretariatu za prosveto in kulturo.

Učenci iz Starega loga v Kočevju

Na predlog staršev šoloobveznih otrok iz Starega Loga so se v Kočevju odločili, da bodo vse učence iz tega kraja letos vozili v kočevsko šolo. Računi so pokazali, da stroški prevoza ne bodo mnogo večji od vzdrževanja šole v Starem Logu.

Ob desetletnici smrti dr. Milana Ropasa

Pred desetimi leti se je zgodila lepega jesenskega dne raznesla po Novem mestu novica, da so za vselej ugasile nemirne in prodorne oči po vsej Dolenjski znanega zdravnika dr. Milana Ropasa. Res smo Novomeščani še dlje časa vedeli, da se bori s težko boleznijo, nihče pa ni slutil, da bo v tem boju tako naglo podlegel.

Ko se po desetih letih spominjamo njegove smrti, nam je njegov človeški lik tako živo pred očmi, kakor da je še vedno sredi nas in da še vedno zveni ton njegovega značilnega glasu in da nas še kar naprej spremlja njegov nemirni in bistri pogled. In vendar bo 19. septembra minilo že celih deset let, odkar počiva na bližnjem smeheljskem pokopališču ob strani svojih dragih staršev in sestre Ervine, profesorice glasbe.

Zivljenjska pot zdravnika dr. Milana Ropasa se je pričela v Novem mestu, kajti tu se je rodil 27. julija 1897 v uradniški družini. Njegov oče Lavoslav je bil dolgo let ravnatelj novomeške hranilnice, mati Francka, prava Novomeščanka, pa je bila iz znane Jazbecove hiše. V družini je bilo troje otrok, ki so vsi dosegli akademsko izobrazbo. Starejši sestri Ervina in Zora sta se uveljavili v našem glasbenem življenju; Milan, najmlajši, pa se je uveljavil v zdravstvu.

Takoj po maturi so ga vojaške oblasti vtaknile v vojaško sukunjo in ga dodelile sanitetnim oddelkom, ker se je medtem vpisal na medicinsko fakulteto univerze v Gradcu. Študiju medicine pa se je

V soboto v Kostanjevici

V okviru letošnjega sporeda Dolenjskega kulturnega festivala bo v soboto, dne 17. septembra, v Kostanjevici na Krki spet nova umetniška prireditev. To pot bodo odprli razstavo »Poslednji listi Vlada Lamuta«. Razstava bo zajela dela zadnjih dni umetnikovega življenja, ki so nastala aprila in marca 1962.

Otvoritvi bo sledil več umetniške besede VLADOŠE SIMČIČEVE »A luč je ostala«. Umetnica je že v lanskem sezoni pripravila ta večer ter ga z velikim uspehom dala v Ljubljani, Celju in Trstu. Kot partner jo bo spremljal član Mestnega gledališča v Ljubljani SAŠA MIKLAVC. Večer je povezan s spominsko razstavo Vlada Lamuta in bo nepozabno doživetje.

Vljudno vabljeni!

Gregorčičeva razstava v Novem mestu

V počastitev 60. obletnice slovenskega pesnika Simona Gregorčiča je priredila študijska knjižnica Mirana Jarca razstavo njegovih del. Ta obsega Gregorčičeve izdaje, ponatisse, med njimi tudi partizanske ter nekaj Gregorčičevih prvih objav. Zelo obsežen del zavzema Gregorčič v glasbi, kjer so razstavljene številne Gregorčičeve glasbene pesmi. Razstavo zelo poživljajo Birollove ilustracije J. Gregorčičevi Oljki. Razstavljeno je tudi nekaj Gregorčičevih razglednic iz obdobja prve svetovne vojne, ko so Gregorčičevi verzji spodbujali slovenske vojsake na soški fronti, kjer so branili slovensko zemljo. Kolikor je dopuščal prostor, je knjižnica razstavila tudi izbor literature o Gregorčiču. Vse razstavljeno gradivo je iz zbirke študijske knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu.

Peter Breščak

Največja napaka v slabem sodelovanju

7. septembra je bila v Črnomlju razširjena seja občinskega sindikalnega sveta, na kateri so bili prisotni tudi predsedniki delavskih svetov in sindikalnih podružnic, direktorji gospodarskih organizacij, predstavniki zdravstvenega doma in socialnega zavarovanja — Sestanek je bil namenjen razčiščevanju nespornizmov v odnosih zdravstvene službe do bolnikov, delovnih organizacij in obratno

Razmeroma dobra udeležba na razširjeni seji je dala slutiti, da bo napovedani dnevi zanimivi. V uvodnih besedah predsednika ObSS Jožeta Kolenca smo slišali s številnimi podkrepljenimi ugotovitvami sindikatov, za tem pa je direktor Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Zvone Šušteršič razložil vse novosti v zakonodaji socialnega zavarovanja.

Med drugim je povedal tudi to, da so v skladih socialnega zavarovanja precejšnji primanjkljaji, ker zavarovanci porabijo več, kot so predvidevali. Tako je tudi na črnomljskem področju potrošnja za 53 milijonov večja od določenih sredstev.

V nadaljnji, precej živahni razpravi so predvsem direktorji kolektivov navajali težave z zavarovanci in po njih-

ovem mnenju nepravilen odnos zdravnikov do namišljenih bolnikov. Prav tako so drug za drugim poudarjali, da je novi sistem socialnega zavarovanja preveč zamotan, zaradi česar bodo imeli v računovodstvih velike težave.

O možaku, ki samo včasih vidi

Se največ je bilo govora o tistih zaposlenih zavarovancih, ki nesramno izkoriščajo zdravstveno varstvo, in o tem, kako bi to preprečili. Zdravniki so zatrjevali, da bi morali simulante odkrivati v delovnih organizacijah, te pa, da je za to pristojna zdravstvena služba.

Primeri, da je nekdo že eno leto v bolniškim staležu, češ da ima prizadet vid, pač pa medtem vozi avtomobil v gostem cestnem prometu — ali

primer bolnika, ki je v zdravniškovi ordinaciji ves skriven, češ da ima prizadet vid, pač pa medtem vozi avtomobil v gostem cestnem prometu — ali primer bolnika, ki je v zdravniškovi ordinaciji ves skriven, češ da ima prizadet vid, pač pa medtem vozi avtomobil v gostem cestnem prometu — ali

Več tovarniških ambulant

Direktor Belta je bil mnenja, da bi v podjetjih število bolnih namah upadlo, če bi imeli lastne ambulante. Zdravnik bi vsakega delavca ali uslužbenca dobro tudi osebno poznal in bi lahko takoj prepoznal, če gre za bolezen ali ne.

»Kar pa zadeva prekomerno trošenje sredstev za zavarovanje, menim,« je dejal — snaj socialno zavarovanje uravnava svoje dohodke in izdatke v mejah možnosti, kakor to delajo občinske skupščine in podjetja.«

Tesnejše sodelovanje je nujno potrebno

Obsirneje je posegel v razpravo tudi zvezni poslanec in član republiškega odbora sindikatov družbenih dejavnosti Vinko Kastelic ter pripočil tesnejše sodelovanje med delovnimi organizacijami in zdravstvenim domom. Mimo tega je razložil še namen sprememb v zakonodaji socialnega zavarovanja, h kateri je bilo med razpravo toliko pripomb.

Na seji so sprejeli sklep, naj bi podjetja v prihodnje ne izplačevala manj kot 50 odst. zasluzka za prve tri dni bolniškega staleža, kar je v skladu z mednarodno konvencijo socialnega zavarovanja. Spodnjo mejo pa lahko posamezni kolektivi pomaknejo navzgor, če imajo boljše materialne možnosti.

Sklenili so še, da bodo v bodoče občutno poglobili sodelovanje zdravstvene službe z delovnimi kolektivi in da bodo sproti razčiščevali nespornizme. Zavarovance, ki bodo neupravičeno izkoriščali zdravstveno varstvo, pa bodo razkrinkovali in jih primerno kaznovali.

V vseh podjetjih bodo v kratkem obsirneje razpravljali o problematiki s področja socialnega zavarovanja ter ugotavljali škodo, ki jo kolektivno povzročajo zdravi »bolniki«.

Nepričakovano je pritekel. Avtomobilske zavore so presunljivo zajecale, a bilo je prepozno. Izpod kolesa se je uilil curek mlade krvi. Deček je čez nekaj trenutkov umrl. Druga dne so sošolci molče strmeli v izpraznjeno mesto v tretji klopi.

Kaj se je res moral od njih tako hitro posloviti?

V črni kroniki bo ostalo zapisano: »Nepredvidno je stekel čez cesto tam, kjer ni dovoljeno!«

Nesreč, katerih žrtve so otroci, je vsak dan več.

Prometne nesreče nam ubijajo najmlajše. To nas hučo skrbi.

Kako radj bi, da bi ne bilo več nobe. ne nesreče!

Verjetno bi bilo nesreč manj, ko bi otroci kaj več vedeli o prometu, kaj več o tem, kako se lahko izognemo nesrečam.

Ne da se reči, da nič ne vedo o nevarnosti, s katero grozi promet nepouč-

Vzgoja, najboljše orožje proti prometnim nesrečam

nemu, nepazljivemu, preveč drznemu... kaže pa, da vedo premalo. Zakaj? Tega najbrž niso krivi otroci sami.

Danes, 15. septembra, se po vsej Jugoslaviji začne velika akcija pod geslom »PROMETNO VZGOJO V SOLE!« Trajala bo do 15. decembra. Akcija je poziv vsej družbi, naj omogoči sistematično uvajati

prometno vzgojo v pouk šol vseh vrst. Sekretariat za prosveto in kulturo SRS je za šolsko leto 1966/67 že predpisal predmetnik, ki uvaja pouk o prometu v vseh razredih osnovnih šol. Organizator zvezne akcije pa je naročil, naj se s prometno vzgojo bolj ukvarjajo tudi na šolah druge stopnje ter tudi že v otroško-varstvenih zavodih.

Delovni program za novomeško občino je sprejela komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu na seji 8. septembra. Dogovorili so se za pogovore s prosvetnimi delavci, ki delajo v solah prve in druge stopnje. Učenci prvih razredov osnovnih šol bodo dobili slikanice o cestnem prometu, vzgojtelji oziroma učitelji pa knjižice, ki jih bodo pri pouku o prometu uporabljali kot osnovni pripomoček. Komisija bo šolam priskrbelala diafilme in filme o prometu ter po svojih močeh pomagala prometnim krožkom v pionirskih organizacijah. Občinska zveza DPM bo s to akcijo seznanila vse starše, da bodo spoznali pomen in nujnost prometne vzgoje in da bodo postali svojim otrokom prvi učitelji vedenja na cesti.

Akcija ne bi smela mimo učencev kot nekaj nepotrebnega. Prav tako ne bi smela biti nekajdnevna. Občinska komisija je z željo, da bi zajela res vsjo mladino, naročila šolam, naj bodo pripravljene na naloge, ki jih bodo o cestnoprometni vzgoji pisali učenci. Najboljše naloge bo komisija nagradila.

Zgrešeno bi bilo, da bi skrb za izvedbo akcije prepustili šolam in komisiji, zato pričakujemo pomoč vse družbe in podporo najširše javnosti. Če so nam življenja najmlajših dragocena, se pomoči ne bomo mogli odreči!

Primum vivere...

Primum vivere — prvo je živeti. Če hočemo ali ne, čeprav vemo, da človek ne živi samo od kruha.

Preden preberemo nekaj odgovorov delavcev v anonimni anketi v Tovarni šivalnih strojev na Mirni, samo nekaj podatkov. Podjetje je povečalo v primerjavi z lanskim letom osebne dohodke le za 3 odst., čeprav je vmes gospodarska reforma in povišanje cen. Iz ustvarjenega čistega dohodka sta šli dve tretjini za osebne dohodke, ena tretjina pa za sklade. Povprečni mesečni zaslužek vseh zaposlenih — 54 tisočakov.

Pričujoči sestavek nima namena razmotavati težav, pomanjkljivosti in napak, ki so v tovarni, čeprav so vzroki nezadovoljstva v tem — prikazati hoče le razpoloženje delavcev, ki se z nizkimi zasluzki komaj prebijajo v življenju.

Zasluzim 38.000 Sdin. Če bi se izboljšal osebni dohodek, bi se delavec bolj potrudil.

Smo še delavci, ki zasluzimo 32 tisočakov. Zdi se nam, da so prevelike razlike med zaposlenimi.

To ni socialistično.

— Imam možnost, da bi z večjim vlaganjem zaslužil nekaj več, vendar bi od mojega truda več dobile uslužnostne enote.

— Presežne norme nisem dobil toliko plačane, kot sem naredil. V tem je nekdo našel zlat studenec, ki ga črpa na račun nas delavcev.

— Imam štiri otroke in ne dobim nobene doklade, zaslužim 35.000 dinarjev. Kako s tem živimo, si lahko mislite sami.

— Zaslužek 30 do 40 tisočakov ni življenje, temveč životarjenje.

— Menim, da imamo za tako delo premajno plačo. Tako izgubljam veselje do dela, saj nam niti tistega ne plačate, kar zasluzimo.

— Tovarno bi morali modernizirati, s tem bi lahko dosegli tudi večje osebne dohodke, ki so pri nas minimalni.

Tako so slabše plačani delavci zapisali na anonimne vprašalnike. Ko pa so o rezultatih ankete razpravljali na sestanku kolektiva, ni hotel izmed delavcev nihče spregovoriti. Mar ni čas zreli za to?

M. L.

PLANSKO LETO GRE H KONCU, PRI GG PA SE NE VEDO

Kako velik (majhen) je gojitveni dinar

Do zdaj še nič znanega, kaj je z združevanjem sredstev za pomoč pri gojitvenih delih — Načrt pogozdovanja za 24 let — Tudi zasebnikom je gozd že bogastvo, ki ga je treba negovati

Minili so časi, ko si rekel: »Posekal bom, kar je raslo.«

— Stari, dobri časi...

Danes lahko kvečjemu rečeš: »Posekal bom, kar sem vsadil.«

— Časi gospodarjenja...

Zakaj? »Kdor ne seje, naj ne žanje!«

In tako je prav.

Dolenjski gozdovi so iztrebljeni. Preveč smo jih sekali, premalo zasajevali. Posekali smo več, kot je dal naravni prirastek. So bili mar to stari, dobri... itd? Kaj še! Časi slabih gospodarjev!

Gozdno gospodarstvo v Novem mestu, ki mu je zakon naložil skrb za 74.500 ha gozdov, poskuša biti v mejah možnosti najboljši gospodar.

Kaj se pravi biti »gospodar v mejah možnosti«, je gozdno gospodarstvo že krepko občutilo na svoji kloži.

Zmanjkuje za biološko amortizacijo

GG gospodarji na območju, ki zajema gozdove več občin. Samo 33 odstotkov je družbenih gozdov, drugi so zasebni.

Gozdovi v družbeni lasti so še kar v redu; zasebni so za-

nemarjeni, slabi po sestavi (prevladuje gaber) in hudo iztrebljeni.

Družbeni gozdovi imajo enega lastnika, zasebni 17.50! Zaradi razdrobljenosti gozdnih parcel, slabe lesne zaloge in velike potrošnje — kmetje sekajo les za obnovno domačij — odkupi gozdno gospodarstvo vsako leto manj lesa. Lanski odkup je bil za 10.000 m³ manjši od predlanskega, letošnji v prvem polletju pa za 5.000 m³ manjši od lanskega v prvih šestih mesecih.

Če bi letos odkupili toliko lesa, kot predvideva plan, to pa bi bilo približno toliko kot lani, bi zbrali 157.000 S-din za biološko amortizacijo. Sredstva, ki se naberejo pod tem naslovom, porabijo

pretežno za gojitvena dela. Letos so predvideli za gojitvena dela 221.000.000 S-din. Ker bo dala biološka amortizacija samo 157.000.000 S-din, bo manjkalo za gojitvena dela 64.000.000 S-din. (Tako bo v primeru, da bodo odkupili predvideno količino lesa, sicer bo primanjkljaj večji ali manjši!) Za ta primanjkljaj najbrž ne bo kritja. Lani je bil primanjkljaj pokrit z republiškim kreditom (44.000.000 S-din) in je gozdno gospodarstvo načrt gojitvenih del uresničilo. Za hektar gojitvenih del je bilo lani porabljenih 3.450 S-din, letos pa so predvideli 4.500 S-din.

Ker samo GG ustvari manj, kot potrebuje za gojitvena dela, se je ogrelo za združevanje sredstev. Svoja sredstva naj bi podjetja lesnopredelovalne in papirne industrije združila s sredstvi GG. Kljub dobri zamisli se do zdaj ustrezne delovne organizacije še niso odločile za tako združevanje. Načrt gojitvenih del je torej v veliki nevarnosti, da ne bo uresničen, čeprav podjetje pri tem nima druge ovire razen finančnih.

Vsako leto 500 ha novih gozdov!

Zvesto načelu, da lahko več poseka le tisti, kdor gozd zasaja, je gozdno gospodarstvo sestavilo obsežen načrt za neproduktivne površine, ki so neproduktivne. Takih površin je na območjih Bele krajine, Roga in vaških gmajn 12.000 ha.

Lani so pogozdili 390 ha, posadili pa so predvsem iglavce. Na teh intenzivnih nasadih so uporabili vse agromelioracijske ukrepe. Letos so predvideli pogozdenje 554 ha. Spomladi so zasadili 180 ha, 374 ha pa čaka na jesen.

Če bi vsako leto pogozdili 500 ha, bi potrebovali 24 let, da bi iz neproduktivnih zemljišč spremenili v gozdne površine vseh omenjenih 12.000 ha. Gozdno gospodarstvo za sajo te površine s sadikami drevesnic (28 ha), katerih letni pridelek je 1.500.000 sadik. Domače drevesnice ne dajo dovolj, zato nabavljajo sadike še od drugod.

Vse to govori o velikih načrtih, nalogah in naporih kolektiva gozdnega gospodarstva, da bi kar najbolje gospodaril s premoženjem, ki

ni majhno. Kolektiv se hkrati zaveda vloge, ki jo ima se kot preskrbovalec lastnopredelovalne in papirne industrije s surovinami. Zato mu gozd ni nekaj, kar lahko samo izkoristiš, marveč bogastvo, ki daje le, če ga neguješ, se pravi, da mu vračaš vsaj toliko, kolikor si mu vzel.

Kmetje gospodarji gozdov

Zgledi vlečejo, pravi pregovor, in se tudi v primeru, da so zasebniki sami videli potrebo po vlaganju v gozd, ni nič zmotilo.

Kmetje so se prvotnemu mnenju, da njihovi gozdovi ne potrebujejo tujega gospodarja, naposled odpovedali, saj so le prišli na to, da je bolje imeti zaraščen gozd kot puščo.

Tudi sodelovanje z GG se je utrdilo. K temu so največ pripomogli zasebniki, ki v organih upravljanja sodelujejo o vseh važnih vprašanjih gozdnega gospodarstva. Na tem sodelovanju se gradijo tudi nadaljnji odnosi med družbenim in zasebnim sektorjem.

IVAN ZORAN

Obdavčena pridnost kolektiva na Griču

Restavracija GRIC na Čatežu bo morala letos odšteti PETROLU okrog 14 milijonov starih dinarjev najemnine — Ta mesec se bodo predstavniki PETROLA, GRICA in brežiške občinske skupščine dogovorili za spremembo teh nevzdržnih odnosov med dvema socialističnima podjetjema

Restavracija GRIC na Čatežu je postala že zdavnaj prejemajna za izredno veliko število gostov, ki se od ranega jutra do ponovne zore ustavljajo tam, se za kratek čas oddahnejo in okrepčajo. Razširitev so imeli predvideno že lani, vendar se je sprico zmanjševanja investicij precej zavlekla.

Zdaj ne bodo več odlagali. Z gotovostjo računajo, da bodo čez dva meseca začeli večati restavracijske prostore. Med dozidavanjem ne nameravajo prav nič prekiniti redno delo. Gostje bodo ves čas

dobrodošli in postreženi tako, kot so vajeni.

Ko bodo povezali med seboj novi in stari del restavracije, se bo kolektiv začasno umaknil v lesene barake. Posodilo jih bo gradbeno podjetje PIONIR iz Novega mesta.

Investicija na GRICU bo veljala 600.000 N din. Denar za dograditev bosta prispevala podjetje PETROL in delovni kolektiv restavracije.

V kratkem bodo uredili tudi odnose med PETROLOM in GRICEM. Malokdo najbrž ve, da je lastnik restavracije

PETROL in da mu njen delovni kolektiv odšteva nezastriženo visoko najemnino. Ob otvoritvi restavracije je bila namreč sklenjena pogodba, po kateri je kolektiv restavracije dolžan plačevati kot najemnino 10-odstotni znesek od prometa.

Promet se je stalno večal in v prvi polovici letošnjega leta je znašala najemnina že 67.000 N din. Po oceni bo dosegla letošnja celoletna najemnina vsoto 140.000 N din. Razen tega je restavracija dolžna plačati še 20.000 N din za vzdrževanje osnovnih sredstev, ki so last PETROLA.

To je odušični odnos in ga bo nujno treba spremeniti. Prav zaradi tega je že za ta mesec napovedan sestanek predstavnikov PETROLA, restavracije in občinske skupščine Brežice. Na nevzdržnost takih odnosov je opozoril sindikat, pa tudi odborniki so že spregovorili o tem.

Zakaj bi kolektiv GRICA še nadalje delal za PETROL? Obe podjetji sta socialistični, njuni medsebojni odnosi pa prav nič ne kažejo na to. GRIC nosi z najemnino težko breme. Bilo bi mnogo pravičnejše, če bi plačeval najemnino od čistega dohodka, kajti promet nikakor ni pravična osnova. Cene živil se zvišujejo, to pa seveda vpliva na večji promet. Izkoriščanja mora biti konec. Kolektiv se bo moral odločno zavzeti za pravičnejše odnose, saj je žal vse predložilo molče prenašal tako velike obremenitve, ki navsezadnje niti niso protizakonite. Uzakonjene so bile s pogodbo.

J. Teppey

23. oktobra otvoritev gimnazije

Otvoritev gimnazije v Brežicah je vključena med prireditve v počastitev občinskega praznika. Otvoritvena slovesnost je napovedana za nedeljo, 23. oktobra.

Asfalt v Skopcih

Cesto skozi Skopice nameravajo asfaltirati. Za vas bo to velika pridobitev. Poleti se bodo vaščani znebili prahu, v deževnih mesecih pa blata in snežne brozge, s katero so bile redno oskrbojene vse hiše. Skopičani bodo imeli asfalt do konca oktobra.

Delo občinskega sindikalnega sveta

V ponedeljek, 22. avgusta, se je na redni seji sestel občinski sindikalni svet. Proučili so gibanje gospodarstva občine v prvem polletju. Dva člana sveta sta obiskala 12 delovnih kolektivov, da bi proučila njihov položaj.

V okvir letošnjega praznovanja praznika občine Brežice sodi med drugim tekmovanje med sindikalnimi podružnicami, ki ga organizira komisija za rekreacijo pri občinskem sindikalnem svetu. Tekmovali bodo v šahu, namiznem tenisu, streljanju, kegljanju, odbojki in v malem nogometu. Srečanja se bodo vrstila do 22. oktobra.

Glasbena šola podeželju

Brežiška glasbena šola se je odločila, da bo v krajih, kjer imajo osemletke primerne prostore in vsaj 20 učencev, ki bi obiskovali glasbeni pouk, ustanovila svoje podružnice. Tako bo omogočila mnogo večjemu številu šolo-obveznih otrok osnovno znanje iz glasbe. Med prvimi takimi šolami so Cerklje, s katero so že sklenili dogovor, in Dobova, ki se še dogovarja z brežiško glasbeno šolo.

D. V.

V OBČINI KRŠKO ZASEBNI KMETJE VSAKO LETO VEČ PRIDELAJO

Odkup živine in pridelkov nenehno raste

Številke za šest let nazaj nazorno prikazujejo večanje tržnih presežkov — Po vrednosti je na prvem mestu prodaja živine, na drugem mestu pa prodaja vina in sadja — Promet s kmetijskimi pridelki bi se znatno povečal, če bi imeli v občini več ustrežnejših skladišč in boljše možnosti za prevoz v potrošniška središča

Občino Krško sicer bolj poznamo kot industrijsko območje, če pa si jo podrobneje ogledamo, opazimo nenehni napredek njenega kmetijskega zaledja.

Podatki o odkupu kmetijskih pridelkov pri zasebnih kmetovalcih kažejo iz leta v leto večji porast. Količinsko odkup sicer niha, ker je odvisen od boljše ali slabše letine, po vrednosti pa je to nihanje manj opazno zaradi splošnih razmer na tržišču. Da bo trditve bolj nazorna, navajamo številke o registriranem odkupu kmetijskih pridelkov pri zasebnikih za šest let nazaj.

Vrednost odkupa kmetijskih pridelkov in živine je bila 1960. leta 3.277.590 Ndin, 1961. leta 4.060.000 Ndin, 1962. leta 4.440.130 Ndin, 1963. leta 4.269.190 Ndin in 1964. leta 5.614.700 Ndin. Lani se je odkup povečal že na 7.771.350 Ndin.

Največjo vrednost predstavlja odkup živine, nakar sledi odkup vina in sadja. V prikazanih številkah pa seveda niso zajeti vsi tržni presežki pridelkov in živine, ker

jih kmetje precej prodajo kupcem na domovih in na tržnicah. To velja zlasti za ozimnico in redno oskrbo z vrtninami in sadjem.

V Krškem menijo, da bi trgovina s kmetijskimi pridelki in živino lahko imela mnogo večji promet, ko bi razpolagala z večjimi skladišči, ko bi imela potrebne hladilnice, sodobnejšo opremo in boljše možnosti za transport. K vsemu temu pa je nujno potrebno priletni tudi sposobnejši strokovni kader.

Vse, kar je našteto, bi veliko pripomoglo k večjemu prometu in hitri dostavi odkupljenih pridelkov v potrošniška središča. Sedanja odprava teh dobrin ni ravno učinkovita in pot od proizvajalca do potrošnika je veliko predolga.

Tudi kleti za odkup grozdja in vina so zastarele in nimajo sodobnih naprav za hitro predelavo grozdja, niti ne za šolanje vina.

Delno bo te pomanjkljivosti skušal odpraviti AGROKOMBINAT, ki že snuje načrte za skladišča sadja, hladilnice in vinsko predelovalno

no klet. Predvidene investicije je podjetje primorano izpeljati, saj brez tega ne bo moglo pospraviti niti lastnega pridelka, kaj šele pridelke zasebnikov.

J. T.

Vinska trgatev na brestaniškem gradu

Brestaniški grad že dolgo slovi po slikoviti legi, saj je na strmih skalah stoletja branil dostop v slikovite predele Slovenije. Kot fevdalci tudi moderni nomadi — turisti občudujejo z njegaj čudovito okolico. Turistično društvo je v njem uredilo prikupno gostišče, kjer goste postrežejo s priznano vinsko kapljico in okusnim prigrizkom. V gradu je tudi razstava o izseljencih in internirancih, zanimiv pa je tudi ogled stare trdnjave. Da so obiskovalci vedno zadovoljni z obiskom, zgovorno pričajo zapisi v spominski knjigi.

Ob zlahtnem grozdju, priznani kapljici in specialitetah za sladokusce boste lahko v nedeljo, 18. septembra popoldne, uživali na grajski vinski trgatevi ob zvokih domačega ansambla Steb. Prireditve bo ob vsakem vremenu.

L. A.

SREDSTVA ZA POPRAVILO POTI NA SENOVEM SO RAZDELJENA

Krajevna skupnost Senovo, ki obsega celotni severni del nekdanje občine, je že v juniju razdelila vsa sredstva, ki jih je namenila za popravila vaških poti na tem področju. Za popravila poti in mostov so pripravili 7000 Ndin, za večje rekonstrukcije pa 10.000. Ta sredstva so mnogo prejemajna. Denar bodo prebivalci posameznih vasi porabili za nakup kamnja in gramoza, medtem ko so prevozi in druga dela na njihovih ramenih. Krajevna skupnost je pri razdeljevanju sredstev upoštevala potrebe posameznih vasi in dolžine poti, ki jih je treba popraviti. Vaške skup-

nosti so dobile povprečno 100 do 800 Ndin pomoči. Večje rekonstrukcije so predvideli v Mrčnih selih, Velikem Dolu, Koprivnici in na cesti na Bohor, ki jo bodo kasneje gradili preko Plešivca. Tu bodo sredstva krajevne skupnosti sestavni del sredstev, ki jih je namenilo Gozdno gospodarstvo iz Brežic. Prebivalci tega področja želijo, da bi v bližini odprli kamnolom, tako da bi bil gramoz cenejši in bi jih tudi prevozili ne stali toliko. Krajevna skupnost tega ne more urediti, zato bi to dolžnost morala prevzeti občinska skupščina.

R. K.

TV pretvornik na Sremiču ni brez lastnika

Kmalu potem, ko je bil v Dolenjskem listu objavljen članek »TV pretvornik na Sremiču brez lastnika«, smo izvedeli, da ga vzdržuje tehnični odsek RTV Ljubljana. Ob morebitni okvari je treba poiskati radijskega inženirja na Senovem tovariša Čučnika, ki bo obvestil tehnični odsek v Ljubljani. Zgodilo se je, da je bil omenjeni pretvornik pokvarjen skoraj 10 dni, česar za inženirja ni vedel. Sicer je pretvornik urejen po predpisih in zavarovan, vendar strela lahko utiči tudi zavarovano napravo.

Drobne s Senovega

■ PRI RAZPRODAJI CEMENTA v trgovini KRKA na Senovem so kupci večkrat jeze nad nesolidnim poslovanjem. Zgodilo se je, da se kupci dogovorijo s prodajalcem za cement in gre iskat voznička. Ko pride z voznikom, pa cementa ni več, ker so na dogovor pomahali in cement prodali drugemu. Vozniki so drage, še posebno, če jim je treba plačati za prazno vožnjo.

■ PRVENSTVENA NOGOMETNA TEKMA med NK Partizan Senovo in NK Brežice se je končala s 4:2 za Senovčane. S to tekmo so začeli jeseňsko prvenstveno tekmovanje.

■ SENOVCANE ZANIMA, kdo bo snel in spravil zastavo, ki visi na športnem igrišču še skoraj vse poletje. Zastava je od sonca in dežja že čisto obledela.

■ ZARADI ZAPIRANJA VODE na glavnem vodovodu Senovo — Brestanica so se gospodinjete letos še večkrat razburjale. Ostale so brez vode. Kadar zapro vodo zaradi popravil na vodovodu, bi morali gospodinjstva obvestiti vsaj nekaj minut prej, da si lahko natočijo vodo v vedra.

PRENOVLJENA MANUFAKTURA

V teku so dela za prenovitev prostorov bivše poslovalnice Manufakture v Krškem. Trgovsko podjetje RESA obnavlja to poslovalnico iz lastnih sredstev.

Stara prodajna površina so povečali za 70 odst. in tako bo sedaj v novi Manufakturi na 180 kvadratnih metrih delalo sedem prodajalcev. Izvajalca del sta splošno obrtno podjetje Krško in kovinsko mizarstvo podjetje JELKA z Rakéka. Dela bodo trajala 2 meseca, predvidoma bodo začeli prodajati v novih prostorih 10. oktobra. Prostor poslovalnice bodo ogrevani s centralno kurjavo in moderno opremljeni. Kupcem bo na voljo široka izbira metrskega blaga, pletenin, moškega in ženskega prila, otroške konfekcije do 6 let starosti, preproge in dekorativno blago.

Kegljači v novem domu

Prijatelji kegljskega športa v Krškem so imeli 12. septembra ustanovno skupščino kegljskega kluba. Pred kratkim so namreč v Krškem zgradili moderno dvostezno kegljišče. Za kegljanje je veliko zanimanje in je bila zgraditev tega objekta potrebna in upravičena. Kegljišče bo služilo kot rekreacijsko in športno tekmovalno igrišče domačinom in tujim kegljačem.

Na ustanovni skupščini so izvolili upravni odbor kluba in gospodarski odbor kegljišča.

Težave s skladišči v krški občini

V AGROKOMBINATU Krško so letošje pridelali na 128 hektarjih približno 47 vagonov pšenice. Najbolje je obrodila sorta san pastore, pri kateri je bil donos tudi 50 stotov na hektar. Nekoliko slabše sta obrodili bezostaja in leonardo. Na splošno je bil pridelek ugoden; povprečen donos znaša 35 stotov na hektar.

V Agrokombinatu pa imajo težave s skladiščnimi prostori. Takoj po žetvi zaradi velike vlage ne morejo prodati vsega žita. Zato resno razmišljajo o gradnji kombiniranega skladišča na primernem prostoru, v katerem bi lahko vskladiščevali pšenico, koruzo in druge pridelke.

KRŠKE NOVICE

■ TRGOVSKO PODJETJE RESA bo 20. septembra začelo obnavljati eno od svojih dveh poslovalnic v Leskovcu. Drugo poslovalnico nameravajo preurediti še v letošnjem letu. Obe poslovalnici sta mešanega tipa.

■ ZADNJE VRECE KAKAVOVCA predelujejo v tovarni čokolade in likerjev IMPERIAL. Surovin za sladki proizvod te tovarne zmanjkuje. Podjetje se zato zelo trudi, da bi nekako dobili vsaj toliko, kolikor je potrebno za redno proizvodnjo, kajti proizvodnja mora teči.

■ KOPAINA SEZONA v Krškem se še vedno nadaljuje. Dokaj lepo in toplo vreme v septembru privablja predvsem mlajše kopalce na sonce in v vodo na krško kopalnišče. Pričetek počitka na TSS in topli popoldnevi so vzrok, da v tujrjni kopalci v vodi ki ima 28 stopinj C, uživajo in izkoriščajo še zadnje tople žarke in prosti čas po pouku.

■ AMD KRŠKO je v letošnjem letu organiziralo že tri tečaje za šoferje amaterje. V marcu, maju in septembru je obiskovalo vse tri tečaje okrog 75 tečajnikov.

■ VELIKA TESARSKA DELAVNICA je nastala prejšnji teden na prostoru poleg Agrokombinata. Tesarji na tem prostoru pripravljajo novo ostrešje za staro vinsko klet.

VESTI IZ KRŠKE OBČINE

Lep družinski praznik v Orešju

V soboto, 6. avgusta, sta Neža in Martin Zniderič praznovala 50-letnico skupnega življenja. Ob slovesnosti se je v njuni hišici zbralo vseh 9 otrok z družinami in več drugih bližnjih sorodnikov.

V družini, ki sicer skromno živi, saj je slavljencev 100-odstotni invalid še iz prve svetovne vojne, je tokrat gostija trajala vso noč in ves dan. Ob tej priložnosti je bilo navzočih tudi vseh 19 vnukov. Med prisrčnim veseljem in veselo pesmitjo so

se spominjali tudi težkih dni med zadnjo vojno, ko se je morala vsa družina izseliti v Nemčijo. Po osvoboditvi niso našli več ne svojega doma in ne najmlajšega otroka Ludvika, ki je med izselitvijo ostal v Mariboru. Vse bridkosti pa zakonec Zniderič niso strle. Kljub boleznim in skromnim razmeram sta ostala vedra vse do današnjih dni. Lep družinski praznik jima bo ostal za vedno v najlepšem spomnu.

Z. Z.

Pleskadji na mostu čez Krko v Brežicah ne poznajo vrtoglavitve. Mirno opravljajo svoje delo na močelni železni konstrukciji. Most čez Savo so že prebarvali, most čez Krko pa je že skoraj preobleden. Delavci so prišli iz Ptujja in se bodo v kratkem poslovili. (Foto: J. Teppey)

NOVO V BREŽICAH

■ V GATESKE TOPLICE že tri tedne redno prihajajo kopalci iz Samobora. Vsak dan se jih pripelje poln avtobus. Dogovor z zdraviliščem je bil sklenjen vnaprej. Ker prihajajo redno, so po pogodbi deležni popusta. Gostje iz Samobora so zelo zadovoljni, v Toplicah pa so jih tudi veselili.

■ OSNOVNA SOLA BRATOV RIBARJEV je to jesen spet odprla prvi razred za srbohrvaško govoreče otroke. S tem je ustregla željam tistih staršev, ki bi otroke sicer pošiljali z avtobusom v Samobor. Za vpis v prvi srbohrvaški razred se je kolektiv šole odločil po dogovoru s predstavniki garnizije v Cerkljah.

■ V DVORANI POLEG DLJAKOVEGA DOMA že nekaj časa brne šivalni stroji: 60 delavk šiva za JUTRANJKO v Sevnici. Obrat

se pripravljajo celo na uvedbo druge izmene. Kandidatki za zaposlitve je dovolj. Letos bodo verjetno sprejeli na delo še 20 tovarišic.

■ TABORNIKI SO IMELI 13. septembra delovni sestanek. Najprej so pregledali finančni uspeh taborjenja in ugotovili okoli 7000 Ndin dohodka, izdatkov pa tudi toliko. Prispevki za letovanje pod šotori so bili ravno tolikšni, da so krili stroške. Na sestanku so se taborniki dogovorili za delo v zimski sezoni.

■ OBČINSKI ODBOR RDEČEGA KRIZA je že sestavil načrt za teden boja proti tuberkulozi. Pripravlja več zdravstvenih predavanj po šolah in po radiu. Člani RK bodo obiskali tuberkulozne bolnike in jih obdarili. S prodajo značk in silkanov bo odbor zbiral prispevke.

■ TRGOVINA SADIJE-ZELENIJA. VA je za letošnjo ozimnico pripravila potrošnikom sadje in zelenjavo po ugodnih cenah. Pri nakupu nad 50 kilogramov bodo dobili desetodstoten popust. Kmetijski obrat KGP Brežice pa nudi občanom v svojem obratu na Vrbinji krompir za ozimnico po 0,65 Ndin.

BREŽIŠKE VESTI

V ponedeljek občinska seja

V ponedeljek, 19. septembra, bodo odborniki obeh zborov občinske skupščine Črnomelj razpravljali o osnutku srednjeročnega razvoja občine do leta 1970. Razen tega bodo pregledali še polletne uspehe v gospodarstvu, obravnali prošnje za dodelitev priznavaln in nekaj odlokov.

Sinji vrh ima aktiv

Pred kratkim so v odročni vasi Sinji vrh ustanovili mladinski aktiv, ki šteje 15 članov. To je za vso vas zelo pomembno, saj pričakujejo, da bo organizirana mladina poživila vse vaško življenje. Prvi sestanek aktivna bo danes zvečer v šolskih prostorih.

Vsem je žal za komandantom

Pretekli teden so se v Črnomlju poslovili od dosedanjega komandanta garnizona podpolkovnika Puniše Stojanovića, ki je odšel na novo službeno mesto v Petrinjo. Črnomaljecem je za priljubljeno komandantom zelo žal, saj je bil z vsem prebivalstvom ter družbeno-političnimi organizacijami v najtesnejših stikih, zato je bilo sodelovanje z JLA na kulturnem, športnem in na vseh drugih področjih zelo uspešno.

ČRNOMALJSKI DROBIR

ULICO 21. OKTOBRA SO ZE ZACELI UREJATI, vendar so delavci odšli, preden je bilo delo opravljeno. Zakaj? Po dogovoru sta se preureditve te ceste lotili krajevna skupnost in Rudnik. Ker pa rudnik Kanžarica ni opravil zemeljskih del, kakor je bilo dogovorjeno, so morali začasno (upajmo!) s delom prenehati.

ZARADI ZAZIDANIH DIMNIKOV v nekaterih stanovanjih v črnomaljskih blokih je bilo že precej vroče krvi. Stanovalci se upravičeno pritožujejo, ker ne morejo kuriti, medtem pa nikakor ni mogoče ugotoviti, kdo je kriv tako hude napake v gradnji.

V NOVEM ŠOLSKEM LETU so uvedli za šolarje dve novi avtobusni progi na relaciji Bedenj—Tribučje—Črnomelj in Dobličje—Črnomelj. To je bilo potrebno zato,

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

Zamenjava osebnih izkaznic

Občane občine Črnomelj obveščamo, da bomo z zamenjavo osebnih izkaznic pričeli 1. 10. 1966. Prošnje za zamenjavo osebnih izkaznic bodo občani vlagali pri krajevnih uradih. Vsak državljan, ki je dopolnil 18 let, je dolžan imeti osebno izkaznico, lahko pa jo dobi tudi oseba, ki je dopolnila 14 let starosti.

Ob priložnosti prošnje mora prosilec obvezno priložiti: dve fotografiji, v velikosti 3 x 3,5 cm, izdelani na belem tankem fotografskem papirju, brez retuš, staro osebno izkaznico in 200 S-din za dejanske stroške osebne izkaznice. Občane, ki so rojeni izven pristojnega krajevnega urada, prosimo, naj prošnji priložijo rojstni list. Prošnje za osebno izkaznico mora vložiti vsak občan osebno.

Krajevni uradi bodo pravočasno obveščali občane o vrstnem redu izdajanja osebnih izkaznic za posamezna naselja, vasi oz. ulice na krajevno običajen način. Občane prosimo, da upoštevajo določeni vrstni red, ker bodo s tem olajšali delo.

IZ PISARNE ODSEKA ZA NOTRANJE ZADEVE PRI OBČINSKI SKUPŠČINI ČRNOMELJ

K financiranju šolstva imajo precej pripomb

25. avgusta je v Črnomlju zasedal svet za šolstvo pri občinski skupščini ter obravnaval novi sistem financiranja in izobraževanja, ki predvideva organizacijo šolskih skupnosti. K republiškem osnutku novega zakona so imeli navzoči precej pripomb, s katerimi nameravajo seznaniti republiški sekretariat za šolstvo.

O tem bo v kratkem razpravjal še izvršni odbor občinskega odbora SZDL s člani sveta za šolstvo. V nekaj dneh bo znana natančnejša vsota predvidenih sredstev za posamezne izobraževalne skupnosti, zato se bodo šele tedaj odločili, h kateri šolski skupnosti se bodo Črnomaljšani priključili.

Kam po pravne nasvete?

Na črnomaljskem področju se množijo pritožbe iz delovnega razmerja, pa tudi druge, zato članj sindikata in občani močno pogrešajo pravne pomoči. Domače občinsko sodišče sicer nudi pravno pomoč, vendar so sodniki z delom močno obremenjeni in bi bila dodatna pravna pomoč nujno potrebna, zlasti še zato, ker v vsej Beli krajini ni nobenega odvetnika.

O tem je pred kratkim razpravljalo predsedstvo občinskega sindikalnega sveta ter menilo, da bi se morale vse družbeno politične organizacije z občinsko skupščino vred resno zavzeti, da bi v Črnomlju čimprej dobili pravnika, ki bi ljudem svetoval v različnih sporih.

Obtožujemo naciste in fašiste ter druge nekdanje človeške zverj v vojskah okupatorjev tudi za njihove zločine v ujetniških taboriščih!

Asfaltiranje se vleče

Dogovorjeno je bilo, da bo letos asfaltirana cesta od Zlebiča do Zapotoka, v prihodnje leto pa še od Zapotoka do Sodražice. Bliža se jesen, dela na tej cesti pa se še vedno niso začela. Zvedeli smo, da se je začetek del zavlekel, ker še niso dobili finišerja. V Ribnici in Sodražici upajo, da bo stroj kmalu prispel in da se bo asfaltiranje začelo v nekaj dneh.

Razstava Toma Šuletiča

Od 27. avgusta do 4. septembra je v domu Jugoslovanske ljudske armade razstavljal slikar — amater Toma Šuletič iz Ribnice. Auletič ima precej fantazije, najraje pa slika pokrajinske motive. Čeprav se s slikarstvom ukvarja že 12 let, je bila to njegova prva samostojna razstava. Obiskovalci so zlasti nekatera razstavljena dela dobro ocenili.

Po reformi bolj ugodni rezultati

Z manj zaposlenimi napravili več — Najbolj občutno so narastli skladi — Predlogi za še boljše uspehe

Gospodarske organizacije v kočevski občini so v prvem polletju letos dobro poslovale. Njihova fakturirana realizacija je bila v prvih šestih mesecih za 33,9 odst. večja kot v istem obdobju lani, vnovčena realizacija pa celo za 49,5 odst. večja. Ti podatki sicer ne prikazujejo stvarnega povečanja proizvodnje, ker so se cene v drugi polovici preteklega leta, se pravi po gospodarski reformi, na splošno zvišale. Kljub temu pa le lahko trdimo, da so gospodarske orga-

nizacije dosegle boljše uspehe kot v preteklem letu.

Te ugotovitve potrjuje tudi izpolnjevanje letošnjega plana. Letni plan fakturirane realizacije je bil namreč do zadnjega junija izpolnjen s 57,9 odst. (v industriji celo s 60,5 odst.), čeprav tak uspeh v preteklih letih za prvo polovico leta ni bil običajen.

Tudi ostali podatki so v glavnem ugodni, saj je celotni dohodek v prvem polletju letos za 32,3 odst. večji, kot je bil v istem obdobju lani; netoprodukt je večji za 33,4 odst., dohodek za razdelitev za 31,5, ostanek čistega dohodka za sklade za 76,7 odst., izplačani čisti osebni dohodki za 46,3 odst. itd. Vsi ti uspehi pa so še bolj pomembni zato, ker so doseženi s 3,9 odst. manjšim številom zaposlenih.

Ostali podatki pa povedo še, da so bile zaloge gotovih proizvodov letos za 20 odstotkov večje, kupci so nam dolgovali za 44,5 odst. več, naše gospodarske organizacije pa so dolgovale dobaviteljem za 32,9 odst. več.

O teh rezultatih gospodarjenja je na zadnji seji 8. sep-

tembra razpravljala tudi občinska skupščina, ki je nato priporočila gospodarskim organizacijam, naj proizvodnjo in produktivnost še povečajo. Skupščina je nakazala, da je to mogoče, saj zmogljivosti gospodarskih organizacij še niso dovolj izkoriščene. Predvsem bi bilo potrebno, da bi gospodarske organizacije uvele večimensko delo in izboljšale službe, ki načrtujejo potrebe po kadrih. Hkrati pa je potrebno, da si podjetja zagotove tudi prodajo povečane proizvodnje in surovine oziroma reprodukcijski material. J. P.

Volitve in imenovanja

Občinska skupščina Kočevje je na zadnji seji izvolila:

Jožeta Petriča za sodnika občinskega sodišča Kočevje,

imenovala pa:

Alojza Rauha v komisijo za vprašanja borcev NOV občine Kočevje,

v občinsko komisijo, ki je pristojna dajati mnenja za predčasno starostno upokožitev borcev NOB pred 9. septembrom 1943, pa:

Antona Šercerja (predsednik), Minko Vesel (tajnik), Rudijska Orla, Alojza Rauha, Tina Mesoledca, Antona Stimca, Lojzeta Marčiča in Hedvika Pintar (vsi člani).

Še ena mrliška vežica

Novo pokopališče v Kočevju bo letos usposobljeno za pokopavanje mrličev. Najprej je bilo zaradi pomanjkanja denarja sklenjeno, da bo na njem letos le ena mrliška vežica, zdaj pa je občinska skupščina sklenila, da bosta že letos zgrajeni dve vežici. Ena sama vežica ne bi zadoščala potrebam mesta in okolice. Za postavitev druge bo najet premostitveni kredit v višini 100.000 Ndin.

Letošnje investicije koristno porabljene

Razprave o investicijah v kočevski občini so pokazale, da so bile le-te pravilno vložene in v skladu s priporočili občinske skupščine. Večja sredstva so bila namenjena za dograditev klavnice, za gradnjo samopostrežne trgovine, lesno industrijo, precej sredstev pa so prispevale tudi delovne organizacije. Od negospodarskih investicij so največ sredstev porabili za novo šolo, za dograditev pokopališča, gradnjo kanalizacije v Kočevju, za stanovanja in elektrifikacijo vasi v okolici Oslinice.

Francu Robidi v slovo

12. septembra je umrl v ljubljanski bolnišnici France Robida, višji vodnik, zaposlen pri postaji Ljudske milice v Kočevju.

Tovariš Robida, ki je bil star 46 let, je bil rojen v Loki pri Celju. Od 1944 do 1947 je bil v partizanih oziroma JLA, nato pa vsa leta do svoje smrti pri Ljudski milici. Od leta 1949 je služboval v Kočevju, vmes pa nekaj let tudi v Ribnici.

Službo je kljub boleznim opravljal vestno in tudi med prebivalstvom je bil priljubljen. Za svoje delo je bil 1954 odlikovan z medaljo zaslug za narod.

DROBNE IZ KOČEVJA

ZADNJE CASE HODILO po hišah in lokalih razni potniki, ki ponujajo v prodajo vse mogoče kije, in nagovarjajo ljudi, naj dajo svoje slike in slike svojcev v povečavo. — Pri tem poslu so zelo vztrajni in prav težko jim dopoveš, da njihovih uslug ne potrebuješ. Ker so razen tega še cene tako pretirane, bi ne bilo odveč, ko bi se za njihovo poslovanje pobrigala tudi ustrezna inspekcija. Po hišah prodajajo predvsem mladi ljudje, ki bi lahko na drugem delu družbi veliko več koristili, kot koristijo, in postopajmo!

KOČEVSKA TRŽNICA JE POSTALA turški bazar v malem. Prodajajo vseprek: sadje, povrtno, posebno pa papriko in lubenice. Vmes so razobešeni različni prti za kuhinje, rute, nogavice, kije iz mavca, podobice, prstani, vse do rožnih vencov. Prodajajo bolj na oko, brez stalnih cen. Pri vsem pa je še precej nesnage in nerada, čeprav je to tržnica le za živila. Prostor bi bilo treba primerno vzdrževati, od prodajalcev pa zahtevati, da spoštujejo obstoječe predpise.

KOČEVSKA ENOTA ELEKTRO in Ljubljane je položila v okolici nove transformatorske postaje za hotelom PUGLED nove kabelske linije, da bo imel predel mesta, v katerem je tudi nova osnovna šola, dober električni tok. Zasilno transformatorsko postajo v bivši vrtarnji bodo odstranili. Kabli so položeni krožno, tako da bo ta okolica lahko stalno oskrbovan s tokom! Čeprav sta delavce ovrata dokaj slabo vreme in talna voda v izkopih

za kable, so vseeno končali delo do otvoritve šole.

Z OTVORITVIJO NOVE OSNOVNE SOLE, ki jo bo obiskovalo v dveh izmenah čez 1000 učenec in učenk, bo potrebno preurediti ves promet v dosedanjih sprehajališčih Gaja. Treba bo urediti strog red in še odločiti, do kod bi dovolili vožnjo s kolesi in od kod naj bi bila pot le za pešce. Mestni čuvaj bo moral posvetiti temu odločno več časa kot do sedaj, ko prebije pretežno del službenega časa na tržnici in okoli nje. Vodstvo šole pa bo moralo poskrbeti, da bodo učenci vneto skrbeli za red okoli šole.

KER STA LETOS ZELO DOBRO obrodila hrast in bukev, je obilo želoda in žira. V hosti je mnogo dobro rejenih šoj in ščevčkarja so prišli do izdatnega lova. Malokdo ve za te vrste lov v naših krajih, čeprav znajo z dobro nastavljenimi ligančami in uspešnimi žvižgi ščevčkarje ujeti tudi do 40 šoj v enem dopoldnevu. Najbolje jih je loviti v zgodnjih jutranjih urah. Ščevčkarji trdijo, da je šojina obara odlična jed, razen tega pa imajo na lovu še veliko zdravega razvedrila. Največ šoj nalovijo na pobočju Livoldske vrha.

KOČEVSKA NOVICE

Kaj s spominkarji—šušmarji?

Povpraševanje po ribniških suhorožarskih spominkih je vedno večje, zato se tudi vedno več ljudi ukvarja z njihovo izdelavo. Spominke odkupuje prodajalna Turističnega društva v Ribnici in samo od spominkov, ki so prodani tej prodajalni, dobi občina tudi prispevek (davek).

Vendar pa nekateri izdelovalci spominkov prodajajo svoje izdelke mimo domačega Turističnega društva raznim zasebnikom in podjetjem od Maribora do Ljubljane. Seveda pri tej prodaji, ki ni zakonita, občina ne dobi nič.

Žal občinska skupščina doslej ni ničesar ukrenila, da bi spominkarje — šušmarje zatrla, čeprav dobi zato v svoj proračun (ki je že si-cer skromen) manj denarja, razen tega pa vzbujajo nezadovoljstvo med spominkarji, ki prodajajo izdelke po poštini poti. Poštini spomin-

karji namreč v redu plačujejo prispevke (davke) in dobe torej za svoje delo manj kot šušmarji. Tako so pri krajsani občinska skupščina in poštini spominkarji.

Vprašujemo: Do kdaj bo občinska skupščina z zaprtimi očmi spremljala šušmarjenje nekaterih spominkarjev?

V INLESU za 8 odst. presegli plan

Ribniški INLES, v katerem je zaposlenih skoraj 800 ljudi, je v prvem polletju dosegel 48,4 odst. letnega plana. Zelo ugoden rezultat pa so dosegli v izvozu, saj so dosegli 58 odstotkov letnega načrta in izvozili v dežele s konvertibilno valuto za 362.078 dolarjev izdelkov. Povprečni zaslužek v tovarni je v prvem polletju znašal 583 Ndin.

Obisk ribniških upokožencev v Trstu

Ribniško društvo upokožencev je navezalo stike s tržaškimi upokoženci. 27. avgusta so se prvič sešli v Trstu. Naši in tržaški zastopniki so izmenjali pozdrave in se pogovorili o sončnih in senčnih straneh upokoženskega življenja. Ugotovili so, da so pogolji, v katerih živijo invalidi in upokoženci pri nas, mnogo ugodnejši kot v Italiji, vendar pa tudi tam dobiva delavski razred vedno večji vpliv.

Ribničani so izročili Tržačanom kot spominsko darilo ribniški krožnik s posvetilom in jih povabili v Ribnico. Podpredsednik tržaškega društva se je za obisk, darilo in povabilo iskreno zahvalil, vsem udeležencem izleta pa zaželel prijetno bivanje v Trstu in srečno vožnjo domov. Popoldne so si Ribničani ogledali turistične zanimivosti in trgovine, ob osmih zvečer pa so krenili proti domu.

Z izletom v Trst so bili vsi zadovoljni in si še želijo ta-

kih srečanj s sosedi. Drugo leto nameravajo obiskati Bujdimpešto in Dunaj. V. P.

Začetek pouka v glasbeni šoli

Glasbena šola v Ribnici je 12. septembra začela z rednim poukom. V nekaj letih delovanja si je šola pridobila že precejšnjo veljavo, tako da jo poznajo tudi izven meja občine. Tudi letos je med mladimi veliko zanimanje za vpis.

Skrb za stanovanja upokožencev

Komisija za stanovanjsko izgradnjo pri društvu upokožencev v Ribnici poziva vse, ki potrebujejo pomoč za ureditev stanovanj, naj se prijavijo komisiji. Upokoženci in invalidi bodo dobili vsa navodila glede posojil pri svojih društvih. Kandidati, ki so že poslali prijave, jih morajo obnoviti!

Žične mreže na tujem tržišču

35 članov kolektiva pletilnice žičnih mrež v Sodražici je v prvem polletju ustvarilo 869.000 Ndin dohodka. Povprečni zaslužek zaposlenega se je povzpela na 790 Ndin na mesec. Ze dalj časa imajo skrajšani delovni teden, tako da imajo tri sobote v mesecu proste, vendar se je produktivnost še povečala. Delavci so polletni plan presigli, vendar bi za boljše delo rabili nove stroje. Ker niso imeli deviz, so se vključili v mednarodno delitev dela. Prodaja na tujem tržišču po finančni plati sicer ne bo preveč ugodna, vendar bodo tako dobili devize, ki jih potrebujejo za nabavo surovin na tujem tržišču.

REŠETO

Ne za občino, zase naj podjetja planirajo!

Zaradi slabih strokovnih služb in verjetno tudi zaradi podcenjevanja vloge gospodarskega načrtovanja je precejšnja večina srednjeročnih planov površno in nestrokovno sestavljenih. Kaže, kot da prepustijo svoj razvoj stihiji. Večinoma predvidevajo več skladov kot investicij, torej načrtujejo nekaj, česar ne bodo potrebovali, hkrati pa zanemarjajo osebne dohodke in standard delavcev mimo vseh priporočil in resolucij. Ponokod ne upoštevajo niti zakonskih pravic delavcev, kot je na primer skrajšan delovnik. Skratka: številke so napisane, zahteva izpolnjena, ostane pa vprašanje, kakšna je praktična uporabnost in resnična vrednost takega planiranja.

V Tovarni šivalnih strojev predvidevajo kljub rekonstrukciji kaj nizko stopnjo povečanja proizvodnje, medtem ko računajo, da se bo v prihodnjih štirih letih proizvodnost povečala za vsega 10 odstotkov. V Dani predvidevajo večje povečanje zaposlenosti (za 39 odst.) kot neto proizvoda (za 28 odst.), iz česar sledi, da bo neto proizvod na zaposlenega celo padel. Leta 1970 računajo na 93.000 S-din povprečnega zaslužka, čeprav so možnosti precej večje. V KZ Trebnje

predvidevajo 71 tisočakov povprečnih osebnih dohodkov, medtem ko se proizvodnja ne bo bistveno povečala. V računih Tržana se vidi, da trgovci iščejo povečanje dohodka predvsem v večji marži in premalo v povečani prodaji.

Obe družbeni gostišči, Gramada in Dana, bosta že letos dosegli večji promet, kot ga predvidevata za 1970. leto. Mizarška delavnica v Trebnjem planira takrat 60, Hrast (Sentlovrenc) pa celo samo dobrih 53 tisočakov povprečnih zaslužkov. Mimogrede povedano: republiško povprečje je že letos čez 80.000 S-din. Še večja presenečenja zbujajo predvidevanja v Krojaškem podjetju. V njegovih načrtih stoji, da bodo število delovnih ur na zaposlenega povečali za 17 odst., kar pomeni nadurno delo, osebni dohodki pa bi bili čez štiri leta za 10 odst. manjši, kot so danes, in bi znašali povprečno 40.000 S-din! Če za to vedo zaposleni, si bodo začeli prej ali slej iskati dela drugod. Tudi v Komunalnem podjetju si slikajo čez štiri

leta kaj črno sliko: ob polovico večji zaposlenosti bi imeli za petino manjši čisti dohodek in 55 tisočakov povprečnih mesečnih zaslužkov.

Da je gospodarsko predvidevanje potrebno, o tem ni treba izgubljati besed. Planiranja se vse več poslužujejo tudi podjetja in dežele celo v zahodnem svetu, toliko bolj pomembno je v naših razmerah. Toda ob pregledovanju načrtov tega razvoja dobi človek vtis, da so narejeni zgolj zato, ker jih hoče imeti občina. Vsiljuje se tudi vprašanje, kakšni so bili postopki pri sprejemanju planov, ko so v njih stvari, ki ne bi ostale brez odziva med člani kolektivov.

M. LEGAN

ODLOČENO: oddelek višje kadrovske šole bo v Trebnjem

Ker je DU v Trebnjem uspelo že do sedaj zbrati 20 prijavitelcev za oddelek Višje kadrovske šole z Kranja, medtem ko so jih v Novem mestu dobili le 7, bo oddelek odprt v Trebnjem, kamor se bodo vozili tudi prijavitelci iz Novega mesta. V Trebnjem pričakujejo zanimanje tudi iz sevniskega konca.

Najprej bodo imeli vsi tisti, ki nimajo srednje šole, enomesečni tečaj, na katerem se bodo pripravljali za izpite. Prvi sestanek naj bi bil po programu že danes.

Še nadalje 10. odst. omejitev

Ker je dotok občinskih dohodkov še vedno nezadosten in ker tudi republiške dotacije prihajajo z zamudo in 5-odst. omejitvijo, je občinska skupščina Trebnje na zadnji seji sklenila podaljšati 10-odst. omejitev proračunske potrebnosti, čeprav se ta odvijata po načrtu. Da bi se stanje izboljšalo, priporoča skupščina zaostritev kontrole nad izdatki in pospešeno prisilno izterjavo dolgov. V oktobru ali novembru bodo o stanju proračuna ponovno razpravljali in ga po potrebi delno spremenili.

Obtožujemo tudi vse današnje militariste, neofašiste, rasiste, revanšiste in kolonialiste — ne tilice novih vojn!

Predavanji inž. Marka Bulca in Bogdana Cepudra v Trebnjem

12. septembra je na povabilo občinskega komiteja ZK predaval v Trebnjem član IK CK ZKS inž. Marko Bulc o reorganizaciji ZK ter o nalozah po IV. plenumu.

Jutri 16. septembra, pa bo predaval v Trebnjem Bogdan Cepudra, glavni urednik Naših razgledov, o dogajanjih v Vietnamu ter o kulturni revoluciji na Kitajskem.

Dolgovi med podjetji rastejo

Pomanjkanje obratnih sredstev pri podjetjih, ki kupujejo na up izzove pomanjkanje denarja pri tistih, ki blago takim kupcem prodajajo. Zato je pri večini podjetij opazen porast terjatev v letošnjem letu. V trebanjski občini so se neplačane terjatve nasproti lanskim povečale za dve tretjini. Pri tem prednjačita med večjimi gospodarskimi organizacijami Dana in KZ

Trebnje, ki imata eno šestino vsega prodanega blaga neplačanega. Vsled povečane konkurence kar velja posebno za prodajo govedih v zadrugi, morata iskati tudi slabše kupce in plačnike. Med obrtnimi podjetji je na najslabšem Kemooprema, kjer so imeli v prvem polletju kar 56 odst. del neplačanih. Denarja ponekod ne dobijo kljub tožbam, ker naročniki enostavno ne morejo plačati. Precejšen vzrok pa je tudi v tem, da mora podjetje prijeti tudi za manj ugodna naročila, ker mu dela primanjkuje.

TREBANJSKE NOVICE

Kot da je šla mimo Blance vojna vihra! (Foto: M. L.)

Še sedaj precej hišnih svetov noče sodelovati

Sevniško komunalno stanovanjsko podjetje gospodari s 353 stanovanji, ki so razmetana v 55 stavbah. Njihova skupna vrednost je 990 milijonov S-din, povprečna starost pa čez 60 let. Ker so potrebe po popravilih zelo velike (za blizu 200 milijonov), pri podjetju računajo, da bodo morali 5 let vlagati v popravila celotno stanarino; 15 stanovanj pa je celo takih, da se jih ne izplača popravljati. Pri popravilih imajo prednost dela, ki preprečujejo propadanje stavb. Razen

denarnih pa imajo še nepotrebne težave, ker precej hišnih svetov noče sodelovati. Podjetje jih opominja, da bodo zaradi tega lahko prikrajšani.

Prepočasna obnova knjižnega fonda

Še okoli 400 knjig manjka sevniški knjižnici, ki domuje v zasebni hiši v Smarju, da bi lahko postala matična knjižnica. Trenutno ima 2773 knjig, večinoma starejših. Odborniki so na zadnji seji občinske skupščine menili, da je obnova knjižnega fonda prepočasna, in da ne bi smeli govoriti o denarju, kadar gre za knjigo. Da ljudje radi segajo po knjigah, govorijo podatki o delu knjižnice v lanskem letu: 604 obiskovalci so 2418-krat prišli v knjižnico in si izposodili več tisoč knjig.

Obvezniki na predvojski vzgoji v Sevnici

Obvezniki PV delavske in kmečke mladine so imeli letos večkrat muhasto vreme, tako da je bilo prenočevanje v osnovni šoli v Boštanju bolj primerno kot pod šotori. Razen obveznih učnih ur in vaj so mladinci dveh izmen imeli tudi politične ure, predavanja in razgovore o IV. plenumu ZKJ, o samoupravljanju in uspehih gospodarske reforme. Vodi so med seboj tekmovali v uspehu pri pouku in vajah ter v redu in čistoči. Uspehe so obvezniki vsak dan lahko prebrali na oglasni deski.

Ob prostem času, zlasti zvečer, so mladinci kar sami poskrbeli za razvedrilo. O organizaciji so se vsi pohvalno izrazili. Sk.

V NEDELJO, 18. septembra, bo odprta

gostilna REPOVŽ v Sentjanžu na Dolenskem.

Ob otvoritvi bo prosta zabava s plesom in glasbo.

Vabim vse prijatelje sentjanske doline na obisk, postreženi boste z dobro vinsko kapljico in domačim prigrizkom!

Oj ti pralni stroji!

»Kaj neki je v Trstu, ko je tak naval za potne liste,« so se spraševali proti koncu avgusta na oddelku za notranje zadeve v Sevnici. Da je bilo še težje, so vsi turisti hoteli imeti papirje že do prvega septembra, za kar so povedali veliko vzrokov, samo pravega ne. Vzrok je razvozljal oglas tržaških posredovalcev pralnih strojev, ki so obljubljali do tega časa do polovice nižje cene, seveda takih strojev, ki ne gredo v promet, ker niso »supera«.

Nakup pralnih strojev je v Sevnici prava moda in ni redke kmečke voz z volmi pri ojesih in z zopposom in škatlami pralnega praška na lojtrnicah...

Večerna osnovna šola v Sevnici

Sevniška delavska univerza je razpisala vpis za večerno osnovno šolo za prvi (5. in 6. razred) ter drugi (7. in 8. razred) oddelek. Hkrati vpišujejo tudi kandidate za tečaj tujih jezikov. Interesenti se lahko vpišejo do 15. septembra v pisarni DU v sevniskem domu Partizan, kjer dobe tudi vsa pojasnila.

Glasbena šola kot oddelek osnovne šole?

Za sevniško glasbeno šolo je vse več zanimanja, saj je imela v lanskem šolskem letu že blizu 100 učencev, ki so nastopali tudi na različnih prireditvah. Večino stroškov plačujejo iz občinskega proračuna, del pa prispevajo tudi starši. Šola je v sestavi delavske univerze, vendar vse bolj dozoreva mnenje, naj bi šola delovala v sklopu sevniške osnovne šole kot poseben glasbeni oddelek. Podobno so uredili v drugih občinah, kjer nimajo možnosti za samostojno glasbeno šolo, imajo pa veliko zanimanja za glasbeni pouk.

Miklova Zala v Sevnici

V nedeljo, 18. septembra, bo ob 15.30 in zvečer ob 19.30 v Domu Partizana v Sevnici gostoval ansambel prosvetnega društva »Lože Košak« iz Kostanjevice z žiškovo ljudsko igro »Miklova Zala«. Zveze z vlakom so ugodne. Vabimo vse prebivalstvo Sevnice in okolice.

SEVNIŠKI VESTNIK

»Zdaj pridejo na vrsto trgovine«

1. septembra je v Metliki začela obratovati prenovljena klavnica, ki je ena najsodobnejše urejenih na vsem Dolenskem. Mesarija namerava v prihodnje postopoma prenavljati še mesnice ter urediti prostore za predelavo mesa

Nič čudnega, da je pretekla leta inšpekcija vedno znova zahtevala razne izboljšave v metliški klavnici, saj je bila stavba okoli 100 let stara. Prostori res niso več ustrezali predpisanim sanitarnim in delovnim pogojem. Ko pa je kolektiv začel razmišljati o zahtevani obnovi, so uvideli, da se temeljita prenovitev in modernizacija klavnice bolj izplača.

Tako je novomeški PIONIR izdelal načrte za novo klavnico, domače komunalno podjetje pa jo je od letošnjega marca dalje gradilo. Prenovitev je veljala okoli 37 milijonov dinarjev. Od tega je kolektiv vložil okoli 6 milijonov lastnih sredstev, medtem ko so za preostala potrebna sredstva najeli kredite s pomočjo občine in banke.

Metliška klavnica je zdaj ena najlepših in najsodobnejših daleč naokrog. Ima vgrajene drsne proge, hladilnico za 8 ton mesa in znore vsakdanji zakol 10 volov in 40 prašičev.

Za domače potrebe je vse-

kakor prevelika, vendar se Metličani niti najmanj ne boje, da bi ostali prostori neizkoriščeni. Metliško meso, vsak dan sveže in cenejše kot drugod, potrošniki dobro poznajo, zato zanj ne manjka kupcev tudi v Karlovcu, Kranju, Ljubljani in Novem mestu. Podjetje ima 6 lastnih mesnic: 2 v Metliki, po eno pa v Gradcu, Podzemlju, na Suhorju in Radovici.

»V prihodnje bomo vsa razpoložljiva sredstva vlagali v obnovo lokalov, je povedal direktor metliške klavnice in mesnice Franc Stricelj. »V letu 1967 nameravamo v Metliki urediti vsaj eno sodobno mesnico s hladilnimi napravami in prostori za delkatesno prodajo, nakar bomo postopoma preurejali še druge lokale. Razmišljamo o tem,

da bi prodajo našega mesa organizirali tudi v Novem mestu.«

Metliška klavnica je 1. septembra začela poslovati, v soboto, 3. septembra, pa so pripravili uradno otvoritev za predstavnike občinske skupščine, organizacij in nekaterih kolektivov.

Draščiči: dom do občinskega praznika?

Občinska skupščina v Metliki po vseh močeh pomaga Draščičanom, ki bi radi do občinskega praznika uredili kulturni dom. Prebivalstvo Draščičev je v ta namen zbralo znatna sredstva.

Sladokuci pa res niso

Najsi imajo Metličani take ali drugačne napake, eno je gotovo: sladokuci pa res niso. To se je pred kratkim izkazalo, ko je lepak v hotelskem oknu začel vabiti na sveže postvri. Zdaj je zanje še zelo malo zanimanja, četudi postvri (porcija) za 850 dinarjev res ni draga.

METLIŠKI TEDNIK

Od trenutka, ko s posebnimi električnimi kleščami prašiča ubijejo, visi na kavljih na drsni prog. Mesarji nato opravljajo svoje delo, pripravljeno meso za prodajo pa spet zdrsi po transportni napravi prav na kamion, ki stoji pred stavbo. Na sliki: mesarja razrezujeta teleta (Foto: Ria Bačer)

Pot na Veselico ni za vsakogar

Na poti do prijetnega in znanega gostišča na Veselici so nekateri ovinki tako ostri, da se zavoljo njih marsikateri voznik težje vozila razburi. Posebno avtobus s potniki ali pa tovornjak težko pride do vrha. Nerodno je za invalide ali upokojence, ki prirejajo pogoste izlete v Belo krajino.

Če trenutno ni denarja, da bi uredili boljše pot do gostišča, si moramo prizadevati, da bo urejena takoj ko bo mogoče.

R. R.

Z letošnjo letino so zadovoljni

V kmetijskih zadrugi Metlika so letos s hmeljevo letino kar zadovoljni. Pridelek je bil boljši od lanskega, in če ne bi primanjkovalo obilice, bi se lahko pohvalili. Tudi z žitaricami je bilo tako. Zadruga je v lastni proizvodnji pridelala 5,4 stotov pšenice na hektar. Dober je tudi pridelek krmnih rastlin, vendar je do nedavnega deževno vreme oviralo spravilo.

V vinogradih so portugalko in nekatere vrste namiznega grozdja že potrgali, medtem ko bo splošna trgatva kasneje.

Področna posvetovanja vodstev SZDL

Občinski odbor SZDL v Novem mestu bo organiziral v tem in v prihodnjem tednu vrsto področnih posvetovanj z vodstvi KO SZDL. Namen posvetovanja je pogovoriti se o pomembnih nalogah, ki so pred organizacijo SZDL. Predvsem se bodo posvetovali o programu dela, o kadrovskih zadevah in o pripravah na volitve, ki bodo v začetku prihodnjega leta. Posvetovanja — vodili jih bodo člani občinskega odbora — bodo na devet mestih:

15. septembra ob 18. uri v Hinjah na krajevem uradu (Hinje, Prevole, Sela Hinje);

15. septembra ob 18. uri na

Težki vodi na KU (Stopiče, Podgrad, Dolž);

15. septembra ob 18. uri v Brusnicah na KU (Brusnice, Gabrje, Ratež);

16. septembra ob 18. uri v Smarjeti na KU (Smarjeta, Bela cerkev, Cadrnaže, Kronovo, Skočjan);

16. septembra ob 18. uri v Žužemberku na KU (Žužemberk, Dvor, Smihel pri Zbk., Ajdovec);

19. septembra ob 16. uri v Novem mestu na občini (Miran peč, Karteljevo, Kamenje, Prečna, Trška gora, Mali Slatnik, Birčna vas, Mali Podluben, Gotna vas, Otočec);

19. septembra ob 18. uri v Sentiernju na KU (Šentjer

nej, Drača, Maharovec, Mokro polje, Orehovica, Vrhpolje, Zameško);

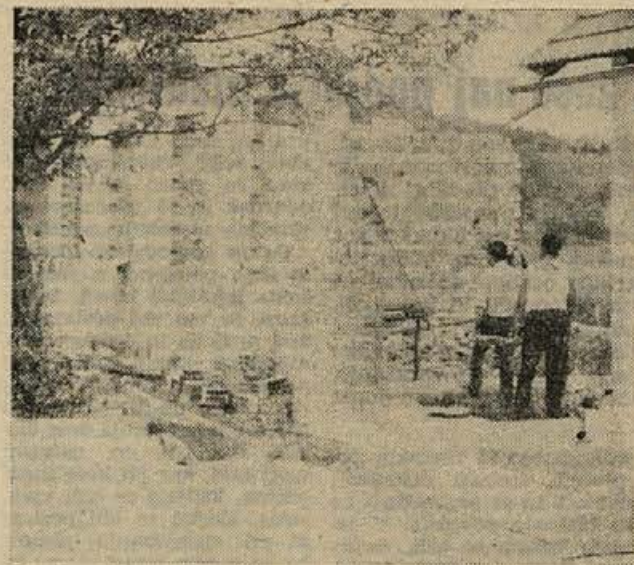
20. septembra ob 16. uri v Novem mestu na občini (Kandija I in II, Novo mesto, teren I, II in III, Bršlin, Smihel, Irča vas);

20. septembra ob 18. urj v Dol. Toplicah v prosvetni dvorani (Dol. Toplice, Poljana, Soteska, Podhosta, Uršna sela, Dol. Straža, Straža, Drganja sela).

Občinski odbor SZDL
Novo mesto

Tujci obiskujejo novomeški kamping

V letošnji sezoni je kamping na Stadionu bratstva in enotnosti obiskalo okrog 900 gostov, ki so imeli 1000 nočitev. Samo v avgustu jih je postavilo šotore 631. Navadno turisti le prespijo. Med njimi je največ Francozov (117 v avgustu), potem pa so Nemci, Angleži, Belgijci in Poljaki. S turistično takso stane enodnevno bivanje v kampuju 3,20 Ndin, za otroke pa 2,20 Ndin. Med gosti so bili tudi Avstranci, Španci, Rusi, Južnoafričani, Novozelanci in prebivalci vseh evropskih držav, razen Alban-

Ko je bilo zadovoljivo urejeno vprašanje finančnih sredstev, ki so bila potrebna za izgradnjo družbenega prostora v Orehovici, smo pač upravičeno pričakovali, da bo stavba kmalu pod streho. Fotografija nam kaže, da žal ni tako: »stari skelet« budočega družbenega prostora še kar sameva. Javnost vprašuje odgovorne ljudi v Orehovici, zakaj gradnja ne napreduje. Obstajajo za to kakšni upravičeni vzroki?

Konzolni most — strah in trepet pešcev

Pešci, ki uporabljajo konzolni most, da bi si skrajšali pot, se morajo vedno pogosteje umikati kolesarjem in mopedistom, ki jim ni mar znak za vsa vozila »prepovedana voznja«. Pešci, za katere je most narjen, se morajo stiskati k ograji, če hočejo ostati celi in zdravi.

Pred kolesarji tudi otroško igrišče ni več varno. Organi milice bi morali na teh mestih poostriiti ukrepe proti brezobzirnežem.

78 let gasilstva v Žužemberku

Gasilska društva v občini Novo mesto imajo te dni požarnovarnostni teden. V tem času praznujejo tudi več jubilejev: GD Novo mesto 90. letnico, GD Sentiernje in Dol. Toplice 85-letnico in GD Žužemberk 78-letnico obstoja.

Gasilsko društvo iz Žužemberka bo priredilo v nedeljo 18. septembra, na Loki pri mostu vrtno veselico in vin-

sko trgatavo. Na zabavi bo igral trio Lojzeta Slaka, dobriček prireditve pa bo namenjen za gradnjo gasilskega stolpa pri domu, ker se dosedanji že ruši. Društvo bo prodalo tudi nedograjeno stavbo v Bogdanji vasi, denar pa porabilo za popravilo doma v Žužemberku. Člani društva bodo pomagali tudi s prostovoljnimi delom.

J. G.

Novomeška kronika

AVTOBUSNO POSTAJALIŠČE nasproti tovarne obnove se ni ni dokončno urejeno, pa ga nekateri lastniki motornih vozil že uporabljajo za parkirni prostor. Organi milice bi morali proti njim odločnejše nastopiti.

PLOČNIKI v Novem mestu so poglavje zase. Ob Cesti herojev med gimnazijo in Novokovo gostilno pločnika skoraj ni več mogoče najti, toliko prahu in blata je na njem, razen tega pa je zaradi pogreznosti zemlje poln lukenj. Nič boljši ni pločnik na Glavnem trgu med Modo in mostom, o pločnikih na kandijskem mostu pa je bilo že tako prelite veliko tiskarske barve, žal — zastoj.

V PETEK JE SOFERJU, ki je okrog osmih pripeljal kruh v

pekarijo na Glavnem trgu, polna košara žemelj padla na tla. Sofer jih je menil nič tebi nič nebral s cestnega prahu, jih zmetal nazaj v košaro in jih odnesel v prodajalno — Higiena pa taka!

V HISI, kjer je trgovina Tekstil, res skrbijo za zelenje. Trava raste celo iz žleba nad hišnim pročeljem!

ARKADE MLADINSKE KNJIGE so ostale prazne. V petek so pod njimi nehali prodajati šolske knjige, zvezke, torbice in druge šolske potrebščine. Prodajalci pod arkadami so imeli več zasluska z zvezki kot s knjigami, ker so te prodajali že julija in avgusta v notranjih prostorih. — Kljub temu je bilo prodanih 6506 knjig.

DOLGOROČNA INVESTICIJA smo rekli nekdanji investiciji, ki je imela za gospodarstvo dolgoročnejši pomen. V prenesenem pomenu besede (ali še boljše — dobesedno) pa bi lahko smatrali za dolgoročno investicijo dela pri ureditvi avtobusnega postajališča na obeh straneh Ceste komandanta Staneta pri Industriji obnove. Dela trajajo že tri mesece (torej so res dolgoročna), pa se še ne ve, kaj bo tam nastalo...

PRED PETIMI TEDNI so se delavci podjetja Uslužnost lotili popravila cevi za odpadno vodo v stanovanjski hiši na Detelovih ulici 4. Napeljavo so razbili in samo zasloni sestavili. Danes, po petih tednih, je še vedno nepopravljena, vliaga v steni, zaradi katere so začeli popravljati, pa je vedno večja. Starejši stanovniki so, ko jih je vprašala, kako naj uporabljajo razkopano stranšče, sviljudno pojasnili: »Saj ste še mladi in lahko hodite v Ragov loga...»

SPODNJI DEL novomeške tržnice se vedno bolj širi in je vedno bolj živahen, kajti tu je razen suhe robe in lončarskih izdelkov na prodaj razno kramarsko blago. Pričeki iz plastične mase gredo v promet (četudi so enkrat dražji kot na zagrebškem trgu), prav tako ogrlice, umetno cvetje in tako dalje. V ponedeljek pa je bila dobro založena tudi žilvilska tržnica. Karjilo so prodajali po 3 Ndin kilogram, paradižnike po 2,50 Ndin, papriko po 1,40 Ndin (konkurenca z juga jo je dajala po 0,80 Ndin), korenje po 1,20 Ndin, fižol po 2,00 Ndin, solato po 3,00 Ndin, zelje po 0,80 Ndin, hruške po 2,00 Ndin in slive po 1,50 Ndin, jabolka po 1,80 Ndin. Pa še to: kupili ste lahko žive papagajčke po 35 oziroma 30 Ndin.

GIBANJE PREBIVALSTVA: rodila je Rozi Dolimović iz Volčičeve 22 — deklico.

Jutri predavanje o jugovzhodni Aziji

Jutri bo ob 18. uri v Domu JLA predaval tov. Bogdan Cepuder iz Ljubljane o aktualnih političnih dogodkih v Jugovzhodni Aziji, predvsem o dogodkih v Vietnamu in o kulturni revoluciji na Kitajskem. Vabljeni ste vsi, ki vas politični dogodki v tem delu sveta zanimajo!

Seminar za predsednike DS

Predsedstvo ObSS Novo mesto je na zadnji seji med drugim sprejelo tudi program za 3-dnevni seminar predsednikov DS. Na seminarju, ki bo 6., 7. in 8. oktobra v Novem mestu, bodo predavatelji iz republiškega sveta sindikatov Slovenije govorili udeležencem o mestu in vlogi delovnih organizacij pri urejanju gospodarske reforme, o notranji zakonodaji v delovnih organizacijah, o ustvarjanju in delitvi dohodka in o samoupravljanju v delovnih organizacijah in delovnih enotah. Govorili bodo tudi o nadaljnjem razvoju samoupravljanja, načinu, oblikah in vsebini dela samoupravnih organov v delovnih organizacijah in delovnih enotah.

Novomeščani zmagali v Radečah

V prvem kolu ljubljanske cone rokometne lige so Novomeščani 11. septembra v Radečah premagali tamkajšnje moštvo s 17:15 (9:5). Novomeški igralci so bili ves čas boljše in so zasluženo postavili prvi točki. Junak srečanja je bil vratar gostujočega moštva Marč, dobro pa sta igrala še Lazar in Jaklič. Za Novo mesto so dali gol: Lazar 8, Gantar 4, Jaklič 3 ter Fifot in Setina po 1. Drugo kolo bo v nedeljo, 18. septembra. Novomeški igralci se bodo ob 10. uri na domačem igrišču na Loki pomerili s Sentiernom.

M. G.

V Dolenjskih Toplicah še veliko kopalcev

Ceprav so počitnice že pri kraju, prihaja ob lepem vremenu še vedno veliko kopalcev v Dolenjske Toplice. Mnogi se, sončijo, drugi plavajo, mladina pa ima veliko veselje s skakanjem v vodo. Posebno veliko gostov je v odprtem bazenu v popoldanskih urah.

Tudi v zdravilišču je precej gostov, med njimi tudi tujcev, ki iščejo zdravje v termalni vodi.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJE

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transtuzijski postaji: Jože Surla, član kolektiva Cestno podjetje Novo mesto; Alojz Antončič, član kolektiva ZTP Sekcija za vleko Novo mesto; Anton Petje, Janez Gornik, Franc Kovačič in Dominik Kren, člani kolektiva Krka, Novo mesto; Peter Lušček, Janez Blatnik, Julka Rupar, Ivanka Zagorec, Marta Franko, Jože Trogljič, Anton Zagorec, Stane Kuhar, Janez Zidaršič, Ivan Lepšina, Franc Kostrevec, Danijel Vrhovšek, Vanda Kuhar, Henrik Kostrevec, Ciril Selak, Tone Gorenc, Janez Turk, Marija Pirnar in Jože Bučar, člani kolektiva ISKRA, Sentiernje; Lado Unetič, Mihael Vončina, Mira Gerdovič, Marjana Barbič, Jože Raspočnik, Marija Dolenjšek, Marija Kotar, Tone Gabrijel, Andrej Zupane in Anton Vovk, člani kolektiva PTT Novo mesto; Franc Kastelic, dijak ekonomske srednje šole v Novem mestu; Marija Dragan, gospodinja z Golobinjeka; Franc Hrovatič, član kolektiva ZTP, postaja Novo mesto; Janko Kerenc, Drago Klemenčič in Viko Smrekar, člani kolektiva Gorjanci, Novo mesto; Anica Berus, članica kolektiva občinske skupščine Novo mesto; Zinka Zalekar in Jože Pirnar, člana kolektiva Obrtnik, Novo mesto.

Devetdesetletnica novomeškega gasilskega društva

(Nadaljevanje in konec)

Šele po osvoboditvi se je društvo s pomočjo oblasti dvignilo iz ruševin in ponovno zaživelo. Tako je v letu 1946 še slovesno praznovalo 70-letnico ustanovitve. Obnovitvena dela so tekla naprej, prav tako je bilo treba kupiti novo orodje, saj je bilo med vojno skoraj vse uničeno.

Od 1956 do 1966 pa so se razmere v društvu precej spremenile. Vso pozornost so posvetili predvsem požarni varnosti, prirejalj tečaje, tekmovanja, predavanja, povezali so se z organizacijo civilne zaštite in prirejalj številne mokre in suhe vaje. Uspehi so se kmalu pokazali, saj so prebivalci vedeli, kaj je treba storiti za čim hitrejšo pogasitev požara.

Novomeško gasilsko društvo je v 90 letih obstoja odigralo pomembno vlogo ne le za Novo mesto, ampak tudi za okolico, saj je z leti postalo matično društvo Dolenjske. Bilo je tudi pobudnik za

ustanovitev bivše gasilske župe in povojne občinske ter okrajne gasilske zveze.

Hitri gospodarski razvoj pa je narekoval tudi razvoj gasilske in reševalne službe. Zato je novomeško gasilsko društvo nastavilo najprej enega poklicnega gasilca-šoferja, nato pa še drugega. Skrbela sta, da sta bila voznik park in gasilska oprema v redu in v pripravljenosti, opravljala pa sta tudi dežurno službo.

Na pobudo okrajne gasilske zveze in tajništva za notranje zadeve bivšega okraja Novo mesto je bil pripravljen elaborat za izboljšanje gasilske dejavnosti. Nekdanji OLO Novo mesto je na seji sprejel razen drugih tudi dva za gasilce zelo važna sklepa: v Novem mestu naj se uredi sodoben gasilski center s poklicnimi gasilci, ki naj delujejo na območju vsega okraja, zgraditi pa je treba tudi nov, sodoben gasilski dom. Občinska skupščina v Novem mestu, republiška zavarovalna skupnost in medobčinska zavarovalnica v Novem mestu

so pokazale veliko razumevanje, tako da so bila sredstva za gradnjo in za novo opremo kmalu zagotovljena. Dom so začeli graditi 1962, dograjen in slovesno odprt pa je bil jeseni 1963.

Vzporedno z gradnjo doma je društvo utrjevalo tudi operativno in preventivno dejavnost. S prihodom poklicnega gasilca Evstahija Janežiča, ki je 1960 prevzel dolžnost društvenega poveljnika, se je dejavnost še izboljšala. Razen nove opreme in vozil je društvo v svoje vrste sprejelo tudi več članov, članic, mladincev in pionirjev. Okrepile se enote so z uspehom nastopale na občinskih okrajnih in republiških tekmovanjih. Gasilska desetina članic je 1963 osvojila republiško prvenstvo, kar je bil eden najpomembnejših uspehov uveljavljanja žena na področju gasilstva na Dolenjskem.

Novi gasilski dom je pri otvoritvi 1963 prevzelo novomeško gasilsko društvo. Občinska skupščina je tedaj sprejela odlok o ustanovitvi posebnega zavoda za požar-

no varnost in reševalno službo ter poklicne gasilske čete. Ko je bil zavod za požarno varnost ustanovljen, je prevzel gasilski dom in vso opremo v upravljanje. V akcije pri manjših požarih in nesrečah gredo tako naprej poklicni gasilci, pri večjih pa sodelujejo tudi društveni člani. Uspešno sodelovanje med poklicnimi in prostovoljnimi gasilci lahko pripišemo tudi dejstvu, da so vsi poklicni člani gasilskega društva, nekateri so tudi člani upravnega ali nadzornega odbora, direktor zavoda pa je podpredsednik društva. V zavodu zaposleni gasilci vrh tega opravljajo tudi gasilsko orodje in opremo za gasilska društva iz vseh dolenjskih občin.

Ob 90-letnici želimo novomeškemu gasilskemu društvu, da bi v svoje vrste še naprej vključeval čimveč mladih in delavnih ljudi, ki bodo delali z enakim poletom kot stari gasilci, ki so večkrat žrtvovali svoje zdravje in življenje v boju z ognjem.

Polde Cigler

Spet padel otrok skozi ograjo

Doklej bomo hladnokrvno opazovali, kako padajo otroci skozi ograje? Krivcev za težke poškodbe otrok ni — Vsi radi prejemo posebne dodatke za odgovornost pri delu, ko se zgodi zaradi slabo opravljenega dela nesreča, pa nihče ne odgovarja. Vedno trdimo, da so otroci naše največje bogastvo, vendar je prav zanje ponekod najmanj poskrbljeno

29. avgusta je ob 18.30 v Kočevju na stopnišču hiše v Seškovi 20 padla skozi ograjo na stopnišču triletna B.O. Domnevajo, da se je deklica igrala na stopnišču s svojim bratcem dvojčkom in omahnila skozi ograjo. Padla je 6 metrov globoko na beton in se hudo poškodovala. Prepeljali so jo v ljubljansko bolnišnico.

centimetrov (da otrok ne more vtakniti niti glave skozi njo).

Vprašujemo, doklej bodo naši strokovnjaki oziroma »strokovnjaki« se mirno gledali, da bodo otroci padali skozi ograje? Vse kaže, da imajo trdo kožo in jih dve

težki nesreči nista nič izučili. Skozi neprimerne ograje je padlo že več otrok, še več pa je že viselo skozi nje in jih je težke poškodbe obvarovala le prisrčnost staršev oziroma otrok, ki so jih pravočasno rešili.

J. PRIMC

Gasilski avtomobil pred domom v Novem mestu

Ko zatuli sirena...

Le trideset sekund potrebujejo novomeški poklicni gasilci, da so, ko zatuli sirena, pripravljeni za akcijo. Nič čudnega, saj se dvakrat na teden urijo v popolni opremi, s plinskimi maskami in z dihalnimi aparati, plezajo in se spuščajo po vrveh in lestvah; vse je tako kot pri pravem požaru, le da namesto pretečega plamena meri čas stoparica. V zadnjem mesecu jih je požar presenetil tudi dvakrat ali trikrat na teden, v sedmih mesecih pa je gorelo tolikokrat kot lani vse leto.

Novomeški zavod za požarno varnost je bil ustanovljen marca 1963, ko je bil zgrajen novi gasilski dom v Ločni. Od takrat je poveljnik gasilske čete tridesetletni Franc Salmič, ki je gasilec že devet let. Vprašal sem ga, kdaj je preživel najtežje trenutke v svojem poklicu.

»Prav gotovo lani na Pogancih! Na pomoč nam je prišla brigada iz Ljubljane ter prostovoljna gasilska društva iz Novega mesta, Smihela, Lakovnic in Stranske vasi. Skupaj z vojniki smo le rešili skladišča, a imeli smo precej sreče, da smo ostali vsi živi in zdravi. Tudi lanski

požar v Novolesu nam je povzročil veliko preglavic; zrušile so se stopnice, tako da smo le s težavo prišli do središča ognja.

Pri taktičnih vajah večkrat sodelujejo tudi gasilci novomeškega prostovoljnega društva, vendar pomagajo pri gašenju le v izrednih primerih. Komandir poklicne brigade jih je pohvalil, da jih ni treba nikoli čakati dlje kot deset minut, kadar jih pokličejo z javno sireno. Na deželi pa raje prosijo za pomoč podeželske gasilske društva, ki navadno že sama priskočijo k črpalci, če je treba.

»Tudi življenje v domu je kar prijetno.« je dejal Franc Salmič, »le dohodki so tako majhni, da moramo biti ob prostem času še mehaniki ali kaj drugega.«

Dejavnost novomeškega Zavoda za požarno varnost pa ne obsega samo gašenja požarov, gasilci pomagajo tudi pri cestnih nesrečah, elementarnih nevarnostih, rešujejo utopljenca. Pri delu jih najbolj ovira pomanjkljiva oprema, ki jo le počasi lahko izpopolnjujejo. Letos bodo za 90-letnico obstoja novomeškega prostovoljnega gasilskega društva dobili moderno

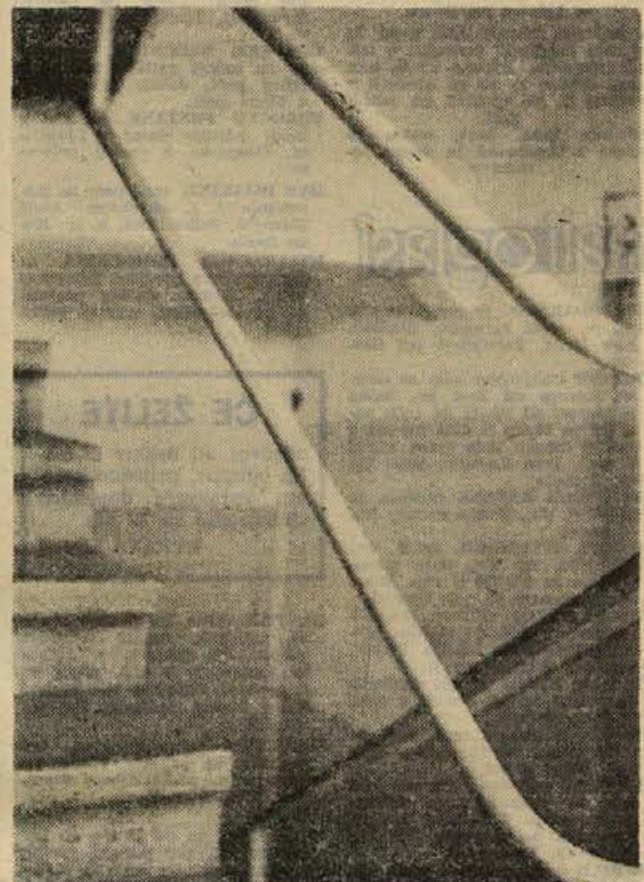
avtomobilsko cisterno za 4000 litrov vode. Pri večjih požarih imajo težave tudi s premajhnim številom gasilcev, saj jih je v poklicni četi zdaj le dvanajst.

Zavod za požarno varnost v Novem mestu ima z novomeškimi podjetji sklenjene pogodbe, da vzdržuje požarne naprave, medtem ko za zasebnike skrbi občinska zveza.

»Kaj je največkrat vzrok požarom?« me je zanimalo.

»Največkrat zanetijo ogenj otroci, ko se igrajo z vžgalicami.« meni komandir novomeških gasilcev, »večkrat pa požar povzročijo tudi strela, iskra iz lokomotive, električni stik.«

Tako teče življenje novomeških poklicnih gasilcev. Pravijo, da se človek vsega privadi, pa so se tudi oni na večno čakalnje, kdaj jih bo poklicala sirena. Letos ko novomeški prostovoljni gasilci slavijo 90-letnico obstoja svojega društva, bo Zavod za požarno varnost pripravil tekmovanje prostovoljnih in industrijskih gasilskih društev: 18. septembra se bodo pomerili v gasilskih vajah na stadionu bratstva in enotnosti. S. SPLIHAL

Taka je ograja na stopnišču stavbe v Seškovi ulici 20 v Kočevju, skozi katero je pred dnevi padla triletna deklica...

MNOŽIČNOST NA DELAVSKIH ŠPORTNIH IGRAH

Starejši in mlajši na atletskih stezah

Zadnje nedelje je bilo v Novem mestu atletsko prvenstvo v okviru letošnjih delavskih športnih iger.

Lepo jesensko vreme je na Stadionu bratstva in enotnosti privabilo mnogo tekmovalcev in gledalcev, ki so burno navijali za atlete svojih kolektivov. Mnogi, ki so že pred leti zapustili atletske steze, so ponovno z uspehom zastopali svoje delovne organizacije. Skoraj vsem nastopajočim pa se je poznalo, da so se na prvenstvo premalo pripravljali. Naša želja je, da bi po kolektivnih priložnostih leto tudi pripravili posvetili več pozornosti.

REZULTATI — ZENSKO: 60 m: 1. Ljuba Henigman (Pionir) 9,2, 2. Ljuba Renko (Obs) 9,4, 3. Joža Novak (Krka) 9,7.

400 m: 1. Ana Korasa (Pionir) 77,9, 2. Marija Gazvoda (Pionir) 78,0, 3.—4. Joža Kleider (Obs) in Vida Rifelj (Novoteks) 79,0.

4 x 60 m: 1. Pionir 38,4, 2. Krka 42,2, 3. Novoteks 43,8.

Višina: 1. Joža Novak (Krka) 120, 2. Ljuba Renko (Obs) 120, 3. Marjeta Bele (Novoteks) 115.

Krogla: 1. Vida Osolnik (Pionir) 7,69, 2. Anica Mrvič (Krka) 7,39, 3. Marjeta Bele (Novoteks) 7,32.

Daljnica: 1. Lojzka Berkopec (Pionir) 3,70, 2. Ljuba Henigman (Pionir) 3,66, 3. Marjeta Bele (Novoteks) 3,38.

MOSKI — 100 m: 1. Vinko Istenič (INIS) 11,8, 2. Marjan Somrak (Novoteks) 11,9, 3. Toni Sečen (IMV) 12,3.

1000 m: 1. Jože Čermelič (Iskra, Sentjerne) 2:51,6, 2. Stepan Sikolič (Pionir) 2:51,8, 3. Miha Duh (Pionir) 2:59,5.

4 x 100 m: 1. Novoteks 49,9, 2. Pionir 53,0, 3. Iskra Sentjerne 52,4.

Višina: 1. Jože Turk (IMV) 165, 2. Martin Aš (Novoteks) 165, 3. Zvezne Strumbelj (INIS) 160.

Krogla: 1. Peter Durjava (Iskra, Sentjerne) 10,84, 2. Rihard Resnik (Novoteks) 10,72, 3. Alojz Jarc (GG) 10,20.

Daljnica: 1. Vinko Istenič (INIS) 6,30, 2. Marjan Somrak (Novoteks) 5,86, 3. Toni Sečen (IMV) 5,80.

Občinski sindikalni svet in občinska zveza za telesno kulturo sta letošnjim delavskim športnim igram posvetila vso pozornost, tako da se vsa tekmovanja odvijajo brez zastojev.

J. GLONAR

NK Sevnica — NK Pionir 9:0 (4:0)

V nedeljo, 11. septembra, se je začelo prvenstveno tekmovanje v celjski nogometni podzvezi. Sevnica so sprejeli v goste enajsterico NK Pionika. Že v prvem napadu je desno krilo Derenda neubranljivo zadel v mrežo, v četrty minuti pa so Sevnici vodili že 2:0. V prvem polčasu so igrali v glavnem na polovici gostujočega moštva in odšli na odmor z rezultatom 4:0. Tudi v drugem delu igre so hitri domači napadalci uprizorili duhovite napade in do konca tekme zabil še 5 lepih golov. Gledalci so bili z njihovo igro zadovoljni.

Sevnici bi radi zasedli prvo mesto v II. razredu celjske podzveze, vendar igra njihovih obrambnih igralcev kljub visoki zmagi v nedeljo ni zadovoljila. Da domači igralci niso prejeli nobenega gola, nimajo zasluga obrambnih igralcev, temveč nespretni napadalci gostov. Za NK Sevnica so igrali: Mirko in Franci Derenovek, A. Vidic, V. Mesinger, F. Zupančič, I. Potun, B. Derenda, M. Tratar, I. Kmetič, I. Krmar in J. Mošič (S. Smuc). Gole so dali: Derenda 2, Kmetič 2, Tratar 3 in Smuc 2.

J. BLAS

OK Meblo (Nova Gorica) — Kočevje 2:3

Moštvo kočevskega Partizana je uspešno začelo jesenski del tekmovanja v drugi republiški odbojarski ligi. Po zmagah nad Jelšami in Trebnjem so v tretjem kolu premagali v gostih OK Meblo iz Nove Gorice. Kočevski odbojkarji so imeli težave zaradi utrujenosti, vendar so se pravočasno prebrodili krizo in dosegli prepričljivo zmago. Igrali so v telje postavili: Bižal, Poje, Pogorelec, Kesnič, Murovič, Figar, Čorko in Koruzar.

A. ARKO

Murska Sobota — Brežice 8:14 (3:10)

Gostje iz Brežice so pokazale sodoben in hiter rokomet ter povedle kar s 7:0. Sele v drugem polčasu so se domačinke zbrale in zaigrale z manj napakami, vendar je bilo že prepozno.

Kranj — Ribnica 17:15 (7:10)

V drugem kolu slovenske rokometne lige je Ribnica gostovala v Kranju in srečanje izgubila s tesnim rezultatom. Tekma je bila razburljiva in prav do zadnjih minut ni bilo jasno, kdo bo zmagal, saj sta bili ekipe zelo izenačeni. Tekmo je dobro vodil sodnik Zevnik. Gledalcev je bilo okoli 200.

Nogometiški Celulozarja

Nogometiški Celulozarja so v nedeljo razočarali, saj so na domačem igrišču izgubili prvenstveno tekmo z enajsterico iz Smartnega ob Paki. Na odmor so igralci odšli z neodločenim rezultatom 0:0. Zaradi slabega domačega vratarja in neiznajdljivosti napadalcev, ki so zapravili precej dobrih možnosti za zadetek, je sodnik odvisljal konec tekme pri rezultatu 2:4 za Smartno. — Po drugem kolu je Celulozar v sredini lestvice z dvema točkama.

Nastopilo več kot 40 plavalcev

Izredno lepo jesensko popoldne je privabilo na občinsko sindikalno prvenstvo v Dolenjske Toplice veliko število plavalcev iz desetih delovnih organizacij. Kljub temu da tekmovalci nimajo potrebne vaje, so bila srečanja izredno zanimiva ter so nudila veliko športnega uživanja tako nastopajočim kot gledalcem. Organizacija tekmovanja, ki so jo imeli v rokah znanl novomeški športni delavci, je bila brezhibna. Plavalci so pokazali veliko borbolenosti in tovarštva. Tekmovanje, na katerem so bili doseženi tudi dobri rezultati, je v vseh pogledih odlično uspešno. Posebno kaže pohvaliti športnike SGP Pionir, ki so nastopili v vseh disciplinah.

Rezultati:

50 m prosto ženske (4 tekmovalke): 1. Florjana Uhl (Pionir) 57,3, 2. Ljuba Hanigman (Pionir) 57,5, 3. Majda Furlan (Novoles) 59,0, 4. Mija Janc (Novoles) 59,5. Ekipa: 1. Pionir, 2. Novoles.

50 m prsno ženske (8 tekmovalk): 1. Stanka Dokl (Pečkarija in slaščičarna) 55,7, 2. Mija Janc (Novoles) 60,2, 3. Cvetka Knap (Pionir I) 63,3, 4. Milka Ljubi (Novoles), 5. Malči Podrija (Pionir II), 6. Marjana Zoran (Pionir I), 7. Vida Osolnik (Pionir II), 8. Milka Pungercar (Pionir). Ekipa: 1. Novoles, 2. Pionir I, 3. Pionir II.

50 m prosto moški (20 tekmovalcev): 1. inž. Stojan Horvat (Pionir I) 32,6, 2. inž. Marjan Lapajne (Pionir I) 33,8, 3. inž. Branko Bötter (Irls) 33,9, 4. Janez Kastelle (Iskra), 5. Miha Duh (Pionir II), 6. Jože Puc (IMV), 7. Tone Furlan (Pionir), 8. Ervin Felki (Zeleznikar), 9. Milan Knap (Pionir II), 10. Janko Petrič (Zeleznikar). Ekipa: 1. Pionir I, 2. Pionir II, 3. Iskra, 4. INIS, 5. IMV, 6. Zeleznikar, 7. Novoles, 8. Krka.

50 m prsno moški (15 tekmovalcev): 1. inž. Marjet Lapajne (Pionir) 42,6, 2. Zdravko Mestnik (INIS) 43,0, 3. Dane Puc (IMV) 43,3, 4. Jože Turk (IMV), 5. Brane Strumbelj (INIS), 6.—7. Pavel Zagar (GG) in Slavko Vidmar (Krka), 8. Ivo Skandali, 9. Tone Oberstar (Iskra), 10. inž. Andrej Poljšak (Iskra). Ekipa: 1.—2. INIS in IMV, 3. Pionir I, 4. Krka, 5. GG, 6. Iskra, 7. Novoles.

Stafeta 4x50 m prosto moški (8 ekip): 1. Pionir (inž. Lapajne, Duh, Furlan, inž. Horvat) 2:19,8, 2. Zeleznikar (Vovk Omerzel, Petrič, Felki) 2:35,2, 3. INIS (Mestnik, Jazbinšek, Kastelle, inž. Rotter) 2:35,8, 4. Iskra, 5. Krka 6. IMV, 7. Novoles, 8. Gozdno gospodarstvo.

Končna razvrstitev: 1. Pionir I 89 točk (moški 73, ženske 16), 2. INIS 60 (moški 60), 3.—4. Iskra in IMV po 50 (moški 50), 5. Krka 35,5 (moški 35,5), 6. Novoles 34,5 (moški 19,5, ženske 15), 7.

Pionir II 34 (28 in 6), 8. Zeleznikar 31 (moški 31), 9. Gozdno gospodarstvo 16,5 (moški 16,5).

SLAVKO DOKL

PK Celulozar še vedno član druge zvezne lige

Poročali smo že, da se je PK Celulozar iz Krškega udeležil finalnega dela druge zvezne plavalne lige v Sibeniku. Čeprav je plavalni kolektiv imel velike težave, je ostal v družbi najboljših klubov v državi. Iz Sibenika se je vrnil s sedmim mestom. Podrobnejše poročilo bomo še objavili.

Ormož — Brežice 24:15 (10:7)

V drugem kolu republiške rokometne lige so Brežičani v Ormožu zaslužen doživeli poraz. — Domači so si zmago zagotovili sredi drugega polčasa, ko je Brežičanom pošla sapa.

Športne igre kočevskih gradbincev

Minuli teden so bile v Kočevju IV. športne igre gradbenih delavcev, ki jih je organiziralo splošno gradbeno podjetje Zidar iz Kočevja. To je bila preizkušnja za sestavo skupne reprezentance podjetja za VII. športne igre gradbenih delavcev Slovenije v Kopru in Izoli prihodnje nedelje. Sindikalna podružnica podjetja je poklicala na tekmovanje športnike iz vseh svojih gradbišč. Organizacija tekmovanja je bila zelo dobra. Rezultati tekmovanja pa so naslednji: **ODBOJKA:** 1. gradbišče Reka, 2. gradbišče Kočevja, 3. gradbišče Ljubljana, **BALINA-**

NJE: 1. Ljubljana, 2. Kočevje, 3. Reka, **NAMIZNI TENIS:** 1. Kočevje, 2. Reka, 3. Ljubljana, **SAH:** 1. Reka, 2. Ljubljana, 3. Kočevje, **STRELJANJE:** 1. Reka, 2. Ljubljana, 3. Kočevje. — Pri upoštevaju vseh disciplin so zasedli prvo mesto predstavniki gradbišča Reka, 2. je bilo gradbišče Kočevje, 3. pa Ljubljana. Športniki reškega gradbišča so dobili prehodni pokal sindikalne podružnice podjetja.

V okviru teh iger je igrala skupna reprezentanca podjetja Zidar z enajsterico podjetja ITAS nogomet in izgubila srečanje z re-

zultatom 2:1 (1:). Pomerili pa so se tudi kegljaci. Gradbeno podjetje Grosuplje je zasedlo prvo mesto, drugo je bilo ZGP Zidar iz Kočevja, tretjo pa SGP Zidar iz Kočevja s kombinirano žensko vrsto in četrto Gradbenik iz Ribnice.

Tekmovanje je imelo kar množičen obseg in je bilo zelo živahno. Tudi rezultati niso bili slabi. Skupna reprezentanca za igre v Kopru in Izoli bo imela 70 tekmovalcev in tekmovalki, ki bodo odpovali na tekmovanje že jutri, 16. septembra. — Želimo jim veliko uspehov!

A. ARKO

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREČ

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 16. septembra — Ljudmila Sobota, 17. septembra — Franciška
Nedelja, 18. septembra — Irena Ponedeljek, 19. septembra — Suzana
Torek, 20. septembra — Brane Sreda, 21. septembra — Matej Četrtek, 22. septembra — Mavričij

ZAHVALB

Ob prerani izgubi našega ljubelega **JOŽETA KANCIJLA** iz Ajdovca pri Dvoru se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih. Iskrena hvala tudi vsem tistim, ki so ga obdarili s cvetjem in ga spremili na zadnji poti.
Zalujoca žena, brat, sestra in hčerke z družinami in drugo sorodstvo.

maliglas

GOSPODARSKO poslojpe 18 x 10 m, po vojni zgrajeno, prodam. Jože Grlic, Zabukovje pri Sevnici.
PRODAM italijansko kolo za otoka starega od 5-6 let, češko za starost od 10-15 let (obe novi in po 18.000 S din) ter staro močno žensko kolo (cena 12.000 S din). Ivan Kastelic, Stari trg 43, Trebnje.
TELEVIZOR RAFENA prodam za 60.000 S din. Radio Serris, Novo mesto.
OSEBNI AVTOMOBIL DKW, letnik 1955, tip F-9, nove gume, prodam za 500.000 S din. Milan Jeraj, Smarje 49 pri Sevnici.
PRALNI STROJ »Himos«, polavtomatičen, v dobrem stanju, prodam. Vprašajte: Marija Valant, Sevnica, Glavni trg 2.
PRODAM STROJ in 300 modelov za strešno opeko. Naslov v upravi lista (1049/66).
UGODNO PRODAM montažno garazo, Rems, Mestne njive, blok 1/7, Novo mesto.
PRODAM polovico stanovanjske hiše in gospodarskega poslojpa ter okoli 2 hektara zemlje. Vprašajte pri Avgustu Romihu, Loke 13, Brestanica.
PRODAM večjo količino suhih bukovih drv. Naslov v upravi lista (1039/66).
PRODAM MOTOR Tomos Puch 175 cm, Franc Lipar, Družniska vas 50, Otocec ob Krki.
UGODNO PRODAM skoraj nov štedilnik »Gorenje«. Jerancić, Jerebova 20, Novo mesto.

SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI vseh znamk
IZREDEN POPUST!
MONTAZA — NAVODILA — GARANCIJA — TEHNIČNI SERVIS
VSE INFORMACIJE DOBITE PRI
BRACKO, NOVO MESTO, Ragovska 7: vsako soboto od 15. do 17. ure.

PEROTTI-EXPORT
S. FRANCESCO 41, TRST

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.
PETEK, 16. SEPTEMBRA: 8.05 Operna matineja. 9.25 Iz novih posnetkov ansambla »Slavko Osterco«. 10.15 Domače vize — domači ansambli — 11.00 Poročila in Turistični napotki za tujе goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Jože Spaurig: Poročilo s simpozija o pšenici v Novem Sadu. 12.40 Narodna pesmi iz Slovenske Benečije poje zbor Primorskih študentov. 15.20 Napotki za turiste. 15.45 V svetu znanosti. 17.05 Petkov simfonični koncert. 18.50 Kulturni glasbo. 20.00 Poje zbor Tridentskih alpincev. 20.25 »Skladica z godbo«. 21.15 Oddaja o morju in pomorskih.
SOBOTA, 17. SEPTEMBRA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Pozdravi v novem šolskem letu. 9.40 Vedri zvoki. 10.15 Operni koncert. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tujе goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Franc Cerne: Izgube pujskov v semih dobi. 12.40 Kvintet Aversnik in ansambel Vilija Periča. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Pesmi in plesni jugoslovanskih narodov. 17.05 Gremo v kino. 18.50 S knjižnega trga. 20.00 Herman Hagedest in Bamberški simfoniki vam igrajo. 20.30

PRODAM HISO v Srebrnicah in 10 arov zemlje — sadni vrt. Cena po dogovoru. Naslov v upravi lista (1042/66).
PRODAM dva stroja za izdelovanje cementne strešne opeke in modele, dvozvezne. Ede Moškon, Vojsko 22, p. Koprivnica pri Brestanici.
PRODAM barako, dobro ohranjeno, 7 x 4. Vprašajte pri Vinku Zertušu, Podgorska 35/1, Kočevje.
TRICKEL, nosilnost 500 kg, Guzzi 1958, generalno popraviljen, prodam. Potačar, Bršljin 50, Novo mesto.
ZAMENJAM enodružinsko hišo za hišo v gradnji, oboje v Novem mestu. Naslov v upravi lista (1046/66).
GOSPODARSKO POMOČNICO za družino v Ljubljani potrebujemo takoj. Pišite na naslov: Strumbelj, Ljubljana, Rozmanova 2.
OTROŠKE NAOCNIKE, izgubljene na zadnji gasilski veselici v Mirni peči, dobiti pri Rupeni v Mirni peči.
POROČNE PRISTANE po zadnji modi izdeluje zlatar v Ljubljani. Gospoška 5 (poleg univerze).

DVE dljakinji sprejemem na stanovanje s 1. oktobrom. Alojz Mahajnc, Padersiščeva, n. h., Novo mesto.
MIZARSKEGA POMOČNIKA za fino pohištvo sprejame mizarstvo Polak, Brežice. Osebnih prejemki po dogovoru, nastop lahko takoj.

ČE ŽELITE odgovor ali naslov iz malih oglasov, priložite vaše mu vprašanje dopisnico ali znakko za 30 din.
UPRAVA LISTA

ZA PRIVATNO MESNICO iščem za takojšnji nastop mlajšega mesarskega pomočnika. Hrana in stanovanje v hiši, plača po dogovoru. Ponudbe na naslov: Joško Straus, mesarja Dol pri Hrastniku.

SPREJMEM dimnikarskega pomočnika in vajenca. Hrana in stanovanje preskrbljeno. Stanislav Arb, dimnikarski mojster, Kamnik.

10. 9. 1966 sem od Drage do Zaloga izgubil alat poročni pristan z vgrajenim imenom in datumom Stavka, 8. 5. 1965. Pošten najditelj naj ga proti nagradi vrne. Franc Mlakar, Zalog 10, Novo mesto.

OTROŠKI CEKARCEK z denarnico in otroškimi temnimi naočniki z dioptrijo, izgubljeni na živilskem trgu v Novem mestu v ponedeljek dopoldne, vrnite, prosim, na naslov: Mimica Rugej, Zolja vas 28 ali na upravo lista.

ZDRAVILISČE ROGAŠKA SLATINA — Zakaj obupujete pri zdravljenju svojega kronično obolelega želodca, jeter, žolca ali ostalih prebavil? Uporabljajte vendar rogaško »Donata« vodo, zdravilo, ki vam ga nudi narava! V Novem mestu ga dobiti pri Trgovskem podjetju HMEJLNIK — telefon 21-129 in STANDARD — telefon 21-156.

KINIO
Brežice: 16. in 17. 9. francosko-jugoslovanski barvni film »Marko Polos«. 18. in 19. 9. ameriški barvni film »Kako je osvojen divji Zahod«. II. del. 20. in 21. 9. italijanski film »Soldaške dekline».

Crnomelj: 16. in 18. 9. ameriški film »Hataris«. 20. in 21. 9. ameriški film »Sojenje v Nürnbergu«. Kočevje: 16. do 18. 9. ameriški barvni film »Flandrijski pes«. 19. in 20. 9. ruski film »Krvna veza«. 21. in 22. 9. nemški film »Skrivnostna grobnica«. Kostanjevica: 18. 9. italijanski barvni film »Morganovi gusarji«. 21. 9. jugoslovanski barvni film »Prometej z otoka Viševca«. Metlika: 17. in 18. 9. ameriški film »Amerika, Amerika«, in italijansko-francoski barvni film »Bogdski tatiči«. 21. in 22. 9. češki film »Zlata praprota«.

Novo mesto — Krka: 16. do 19. 9. ameriški film »Skrivnostna soseda«. 20. do 22. 9. ameriški film »Ladja norvece«.

Ribnica: 17. in 18. 9. ameriški barvni film »Jupiterova ljubeča«.

Sevnica: 17. in 18. 9. angleški film »Drugi človek«. 21. 9. francoski film »Kodine«.

Sodražica: 17. in 18. 9. angleški barvni film »Milijonarka«.

Sentjernej: 17. in 18. 9. barvni film »Serenada velike ljubezni«.

Trebnje: 17. in 18. 9. jugoslovanski barvni film »Marš na Drin«. 21. 9. slovenski film »Zarota«.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE
Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Ivanka Osojnik z Bizelskega — Igorja, Gabrijela Gerjevič iz Brežic — Marjetko, Anica Baskovič iz Črešnjice — Jožico, Josipina Ferlin iz Arnovega sela — Vlada, Rozalija Setine iz Sel — deklico, Franciška Držanič iz Arnovih sel — Janka, Marija Humek iz Loč — Marijo, Nada Sinkovič iz Lukovca — Tatjano, Antonija Planinc iz Brezice — Milana, Marija Haler iz Artič — Katjo, Olga Terž iz Brestanice — Tatjano, Marija Pungartnik iz Velikega Obrežja — Alesca, Jožica Zerjav iz Čurnovca — dečka, Helga Kroselj iz Novega mesta — Zorana, Marija Grile iz Brezja — dečka.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Majdo Skofljanec, hčer delavca iz Zadovinka, je povzročil avtomobil in ji zlomil levo nogo; Kristina Omerzel, žena kmetu iz Zol, je padla z voza in si zlomila levo nogo; Anica Podvorska, vnučnica kmetu iz Kraljeve, je padla z drevesa in si zlomila levo roko; Ivan Jerič, ključavničar iz Skopje, je padel s kolesa in si poškodoval glavo; Mirka Tiblaša, delavca iz Loga, je nekdo zabol del z nožem v hrbet; Martina Ostirja, upokojenca iz Rajca, je povzročil avtomobil, pri čemer je dobil poškodbe na glavi in desni noži.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE
Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Gabrijela Dejak iz Crnomlja — Marjano, Ivanca Spelič iz Tribuč — Alenko, Pavla Gregorčič z Bučke — Zdenko, Slavka Volf s Suhorja — Francija, Breda Košir iz Prečne — Alenko, Olga Kozina iz Kanižarice — Gorazda, Anica Koželj iz Loke — Vilija, Ljubica Sterk iz Kočevja — Antona, Marija Hočvar iz Zaloga — Ljuba, Marija Kambič iz Bubljarjev — Botano, Zdenka Vrtin iz Crnomlja — Alenko, Jožefa Sutar iz Zaboršta — Slavka, Anica Špelko iz Laše — Alojza, Jožefa Košmrlj z Velikega Slatnika — Jožica, Marija Kramar iz Gomle — Mirana, Amalija Plut iz Gradca — dečka, Albina

Lustek z Dolnjega Karteljevega — deklico, Lojzka Blatnik iz Velikega Oreha — dečka, Marija Ozimek z Vrhtrebnja — dečka, Ana Pinjar iz Merglenka — dečka, Pavla Pabjan z Velikega Riglja — dečka, Danica Gerden iz Dobriča — dečka, Cveta Kotar iz Kriške rebri — deklico, Marija Maver iz Igljenka — deklico, Jožica Gregor, čič iz Dolenje vasi — deklico, Vida Skrinjar iz Semeča — deklico.

OBVESTILA

Razpis Zdravstvenega doma v Novem mestu
Zdravstveni dom Novo mesto sprejme za zdravstveno postajo v Sentjernej:
1 hišnika;
1 patronažno sestro;
1 babico.
Pogoji: ustrezna strokovna izobrazba, za hišnika obvladanje del za ogrevanje s centralno kurjavo. Poskusna doba traja 2 meseca. Rok prijave 15 dni po objavi razpisa. Stanovanja in ostali pogoji po dogovoru.

Oblačila očisti **KEMICNA ČISTILNICA**, Novo mesto, Gornova 5.

Poklicna šola Črnomelj vpisuje učence v **I. razred POKLICNE ŠOLE LIVARŠKE STROKE** do 30. septembra.
FOGOJ: dokončana osnovna šola.
Zagotovljena štipendija.

Bralcem in dopisnikom Dol. lista!

Za današnje številko smo dobili zelo veliko zanimivih prispevkov iz številnih krajev in od raznih dopisnikov. Kljub najboljši volji nismo mogli uvrstiti vseh že v današnji Dolenjski list in prosimo dopisnike kot naročnike za razumevanje!
Zaradi finančnih težav do konca meseca še ne bomo mogli preiti na povečani obseg našega pokrajinskega časnika. Nekateri občinski uprave nam kljub ponovnim prošnjam in opominom še vedno dolgujejo pogodbene prispevke za več mesecev nazaj. Vse naročnike hkrati prosimo, da nemudoma poravnajo svojim pismonošem naročnino za II. polletje 1966, s čimer bodo omogočili nadaljnje nemoteno izhajanje našega tednika.
UREDNIŠTVO IN UPRAVA

RADIO BREŽICE

NEDELJA, 18. septembra: 10.20 Poročila — Peter Markovič: Pred plenumom o turizmu v krški občini — Ta teden v Delavski enotnosti — Dr. Minko Brinc: Tuberkulozni teden — Iz novinarjeve beležnice — Za naše kmetovalce — Dve melodiji v različnih izvedbah — Magnetofonski zapis: Obisk v tovarni čokolade in pečova IMPERIAL, Krško — Pozor, nimaš prednosti! — Pogovor s poslušalci — Obvestila in spored kinematografov. 13.05 Občani čestitajo in pozdravljajo.
TOREK, 20. septembra: 18.00 — Vzgojno predavanje: Tvarine otrok in mladoletnikov — Novo v knjižnici — Filmska vzgoja: Države v razvoju — Sportni komentar — Obvestila in pregled filmov. 18.40 Glasbena oddaja: Manj predvajane zabavne melodije iz naše diskoteke.
PETEK, 23. septembra: 18.00 — Glasbena oddaja: Izbrali ste sami. Malo za šalo, malo zares. — Roka — Obvestila.

Premalo se je umaknil Avto v jarku, sopotnica z zlomljeno roko

Voznik tovornega avtomobila Stanko Susin je 9. septembra zjutraj vozil iz Cerklj proti Krški vasi. Pri srečavanju z voznikom osebnega avtomobila Borisom Starčičem iz Krške vasi se je premalo umaknil na desno, zato je s prednjim kolesom tovornjaka zadel v zadnji odbijač ter s tem povzročil na osebnem avtomobilu za približno 120 N dinarjev škode.

8. septembra ob 19.30 je z avtomobilske ceste pri Stranju oz. Dobraški vasi zaneslo s ceste v jarek osebni avto, ki ga je vozil Franc Košir. Voznikova žena Heda si je zlomila roko, na vozilu pa je za okoli 2.500 N din škode. Avto je zaneslo s ceste zato, ker je razneslo sprednjo levo gumo, voznik pa krmila ni več obvladal.

Trčenje v nepreglednem ovinku

Na cesti v Dol. Gradišcu pri Dolenjskih Toplicah sta se 8. septembra ob 14.10 zalezela osebni avto, ki ga je vozil Heinz Karl Herbel iz Nemčije, in tovornjak z voznikom Ivanom Černičem. Škoda so ocenili na 1.500 N din. Nesreča se je pripetila v nepreglednem ovinku. Nemec je pripeljal iz Straže, Černič pa iz Dolenjskih Toplic.

Nočno trčenje v Bučni vasi

6. septembra ob 22.30 sta se v Mali Bučni vasi zalezela osebni avto, ki ga je pripeljal Anton Kump iz Ljubljane, ter tovornjak, ki ga je vozil Franc Strnad. Škoda so ocenili na 3.500 N din.

Po nesreči odnesel pete

5. septembra ob 18. uri je s ceste pri Bušnjah vasi peljal osebni avto Janez Jeršin iz Gornje vasi. Zapeljal je v jarek, kjer se je avto dvakrat prevrnil. V vozilu so bili poleg voznika trije potniki, nikomur pa se ni nič zgodilo. Voznik je po nesreči poognil. Škoda so ocenili na 4.000 N din.

Motorista padla v Slamni vasi

Na tretjerazredni cesti v Slamni vasi sta se 8. septembra ob 12.15 zalezela in padla motorist Janko Hranilovič iz Plavca na Hrvaškem in motorist Ivan Rešek z Radovca. Hranilovič se je pripeljal iz Metlike, pri padcu pa si je poškodoval gleženj. Reškovi ni bilo nič. Škoda so ocenili na 100 N din.

Nepazljivost pri vzvratni vožnji

1. septembra popoldne je voznik tovornega avtomobila Jože Urek iz Gregovca pri Bizelskem v gramoznici pri Dobovi hotel obrniti vozilo. Pri vzvratni vožnji pa je zaradi nepazljivosti zadel v stojajoči tovornjak, ki ga je na mestu, kjer se nalaga gramoz, parkiral Jože Galič iz Zagreba. Pri trčenju je nastalo za 610 N dinarjev škode.

Stekel čez cesto in padel

5. septembra se je voznik motornega kolesa Jože Pšenčnik iz Podgorja peljal iz vasi Sela proti Dobovi. Pred njim je po levi strani ceste vozil neznan kolesar, ob njem pa je tekel otrok Zvonko Petelin iz Sel. Ko je dal motorist zvočni signal, je otrok skočil čez cesto pred motorista in padel. Pri padcu je dobil lažje odrgnine po levi roki. Škoda na motornem kolesu znaša okrog 30 N dinarjev.

Turek zaspal v Krakovskem gozdu

V Krakovskem gozdu je na avtomobilski cesti voznik osebnega avta Orhan Sari iz Turčije med vožnjo zaspal, zapeljal na banko in in podri nekaj smernikov. Škoda so ocenili na 800 N din.

Ob hruški za 40.000 Ndin škode

10. septembra ob 9.15 se je Dušan Bulajič pri Trnovcu z osebnim avtom zalezel v hruško. Voznik je bil ranjen v glavo, noge in prsi, sopotnica 18-letna Selja Serifović pa si je zlomila levo nogo. Odpeljali so ju v bolnišnico. Gmotno škoda so ocenili na 40.000 N din. Bulajič, ki je doma v Beogradu, je s ceste zaneslo v ovinku, ko je prehitel avtoBUS.

Motorist obležal ob Krki

Na tretjerazredni cesti pri Otoccu sta 8. septembra ob 7.10 trčila avtomobilist Milan Ralsman iz Zahodne Nemčije in motorist Alojz Junc iz Gorenje vasi pri Smarjeti. Vozili sta trčili, ko se je Ralsman ognil skupini pešcev in zavil na levo, naproti mu je pripeljal Junc. Motorista je vrglo 20 m proti Krki, kjer je obležal ob pokvarjenem motorju z dvakrat zlomljeno desno roko, zlomljeno desno nogo in poškodovanim gleženjem. Ralsmanu ni bilo nič. Škoda cenijo na 500 N din.

Zadel je prevrnen vprežni voz

11. septembra ob 23.05 je Anton Malnarčič z osebnim avtom v Stranski vasi pri hiši št. 1 zadel vprežni voz, ki je bil prevrnen na cesto. Ranjen ni bil nihče, škoda na avtomobilu pa so ocenili na 5.000 N din. Prevrnjeni in nesvetljeni voz je na cesti pustil Jože Stireč iz Omote.

Mopedist podrl kolesarko

V Češči vasi pri hiši št. 12 je mopedist Stane Tekavec iz Sel pri Straži 7. septembra ob 21. uri podrl kolesarko Anico Opalk iz Podgore, ko se je peljala na delo. Dekleta so zaradi poškodovane glave odpeljali v bolnišnico, mopedista pa k odvzemu krvi.

Mopedist padel na Gorjancih

10. septembra ob 16.45 sta na gorjanskih cesti med vožnjo iz Novega mesta proti Metlici padla s mopedja Jože Ivanetič in Jože Drap Padla sta, ko ju je prehitel avtoBUS, ki ga je vozil Jože Primc. Hudo ranjena so odpeljali v bolnišnico.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: Občinski odbori SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje
UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Risa Bačar, Miloš Jakopec, Marjan Legan, Marjan Moškon, Jože Princ, Jožica Teppy in Ivan Zoran
IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 50 par (50 starih dinarjev) — Letna naročnina 20 novih dinarjev (2000 starih dinarjev), polletna 10 novih dinarjev (1000 starih dinarjev); plačljiva je vnaprej — Za izozemstvo 37.50 novih dinarjev (3750 starih dinarjev) oziroma 3 ameriške dolarje — Tekoči račun pri podružnici SDK v Novem mestu: 521-8-9 — **NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE:** Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — **TISKA:** Casopisno podjetje DELO v Ljubljani